

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

300 holdig	1/2 q	buza	egyenértéke
500	"	"	"
1000	"	"	"
2000	"	"	"
3000	"	"	"
4000	"	"	"
5000	"	"	"
6000	"	"	"
7000	"	"	"
8000	"	"	"
9000	"	"	"
10000	"	"	"

Öldirtások, bér- és uradalmak

300 holdig 1/2 q buza egyenértéke

500 " " " " " " " "

1000 " " " " " " " "

2000 " " " " " " " "

3000 " " " " " " " "

4000 " " " " " " " "

5000 " " " " " " " "

6000 " " " " " " " "

7000 " " " " " " " "

8000 " " " " " " " "

9000 " " " " " " " "

10000 " " " " " " " "

Évesvénydíjazások, szövetkezetek, vállalatok

3 q buza egyenértéke

1 q buza egyenértéke januári fizetésnél 482.000 K.

Egyéb tagok részére évi adójú 4 aranykorona = 60.000 K.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

As egyesület tanács felügyelője alatt

Kiadásért felelős: Szilassy Zoltán az OMGE igazgatója

Felolós szerkesztő: Suda Ernő

Társzerkesztő: Rothmeyer Imre

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-08

Ideliesenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenntartásával:

OMGE-tagoknak:

Egy évre	200,000 K	Egy évre	320,000 K
Félévre	100,000 "	Félévre	160,000 "
Negyedévre	50,000 "	Negyedévre	80,000 "

Előfizetőknek:

Külföldre a fenti árak kétszerese

Előfizetést csak naplári negyedévekre fogadjunk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-út 25. Telef.: József 99-33

TARTALOM:

- Növénynevelési bizottság gyűlése.
- Többtermelés — többfogyasztás. (Freitag Béla.)
- A Gyerey-fele nemestett fehér lófogó tengeri. (Dudás András.)
- A gabona idej hűtőállítása. (Belosits Bálint.)
- Bárányosztályozás husmerinó nyájában. (Kempner Ernő.)
- Hullarészek vizsgálata vidéki állomásokon. (Lóczy Lajos.)
- Megjegyzések az „Adatok a Fordson-tractorközleményekhez” című közleményhez. (Klinger Zsigmond dr.)
- Levelszekrény. (Zserlőfi takarmányozása.)
- Könyvismertetés.
- Gazdatársadalmi mozgalmak.
- A magyar gazdák és az amerikai farmerek. (R. I.)
- Gazdasági tanárok az alsófokú szakoktatásban.
- Vegyes közlemények.
- Tözsde, kereskedelem.

3. A kiküldött albizottság jelentése az új állatorvosi díjszabás tárgyában.
 4. Rendelet az olajpogácsák forgalmának szabályozása tárgyában.
 5. A külügyminisztérium és a földművelésügyi minisztérium leiratai a tenyészállatkivitel tárgyában.
 6. Allattenyésztésünk helyzete és a vámvédelem. (Előadó: Konkoly Thege Sándor dr. titkár.) Budapest, 1925. január hó 20-án.
- Somssich László gróf s. k. elnök.

nevében javasolja, hogy a bizottság elnökévé újból Székács Elemér eddigi elnök, társelnökké pedig Grábner Emil és Baross László eddigi társelnökök választassanak meg. (Helyeslés.)

Székács Elemér: Tisztelt Bizottság! Ugy magam, mint elnöktársaim nevében hálásan köszönöm a Bizottság tisztelt tagjainak irántunk megnyilvánult bizalmát. Ebben elismeréssel látom annak, hogy mindazok a ténykedéseink, amelyeket csekély erőnkhez képest a magyar növénynevelés érdekében kifejtettünk, úgyünknek kárára nem voltak. Amily örömmel állapíthatom meg azt, hogy az elmúlt évben növénynevelésünk továbbra is a lendülettel fejlődött, mint az ezt megelőző utóbbi években s valóban értékes eredményeket ért el növénynevelésünk mezőgazdasági haladásunk szempontjából, egyben sajnálattal tapasztalhattuk, hogy az országosan gyenge termés különösen a gabonafélékben a gazdák helyzetét kedvezőtlenül befolyásolta országos csapásoként nehezedik gazdasági életünkre. Ilyen szomorú körülmények között növénynevelésünk s növénynevelésünk és vetőmagtermelésünk foglalkozó vállalatunk sem prosperálhattak, mert a vetőmagvetőre reászoruló gazdák a jövedelem hiánya miatt csak elvett vásároltak nemestett vetőmagvakat s inkább onnan szereztek vetőmagot és olyat, amilyenhez legelősebben hozzájuthattak. Gabonaféléink ára a belföldön is elérte s itt-ott meg is haladta a világpiaci árat, ami miatt a vetőmag-export sem vált nemestett vetőmagvainkból lehetővé.

Ma, amidőn az új évben bizottságunk először ül össze, nem hagyhatom említés nélkül azokat a jelenségeket, amelyekkel az elmúlt évben s azóta is egyes, a mezőgazdasági érdekkörtől távolálló lapok oly közleményeiben találkozhattunk, amelyek, úgy látszik, tervszerűen igyekeznek a közönségnél lerontani a hazai növénynevelés eddigi eredményeit és jogosultságát. Hogy ez tényleg így van, elég hivatkoznom arra, hogy olyan közlemények is jelentek meg, amelyek az idej rossz termést egyenesen a nemestett vetőmagvak nagyobbarányu elterjedésének tulajdonítják. Ebből két tény állapíthatunk meg. Egyik az, hogy hazai növénynevelésünk mezőgazdasági termelésünkben máris oly tényezővé vált, hogy már nem csupán barátaink, de ellenségeink is vannak, ami nézetem szerint inkább erősíti a mi álláspontunkat, inkább erőt ad a további céltudatos munkára, mintsem hogy munkakedvünket lelohasztaná. A másik, amit hazai növénynevelésünk lelkisínylését célzó cikkekből megállapíthatunk, az, hogy ezeknek a közleményeknek sugalmazói azok a vállalatok, amelyek külföldi tőkével külföldi vetőmagvaknak óhajtanának propagandát csinálni hazánkban, jöhetnek a magyar gazdák legnagyobb részének már vérebe ment át az a meggyőződés, hogy egyes igazán csekély kivételaktól eltekintve, a magyar növénynevelésnek egyedül a magyar, tehát a belföldi fajták képezhetik alapanyagát, tehát hazai növénynevelésünk nevezetesen ezek a nyugati fajták inkább veszedelmet, mint hasznot jelentenek. A magyar növénynevelésünkben megvan az a képesség, amely őket azoknak a feladatoknak megoldására képesíti, amely kérdések és feladatok előbbrevitelét az ország gazdáközönsége ötlük várja. És még más egyéb jó tulajdonsága is megvan hazai növénynevelésünknek: ez nem egyéb, mint az egymás munkájának megbecsülése, a vállalt együttműködés, a kicsinyes féltékenység és irgység hiánya. Ha, mint hiszem és meg vagyok győződve arról, hogy növénynevelésünk ezentúl is ebben a meggyőződésben és ezeknek az elveknek tiszteletben tartása mellett folytatják tovább vállalt munkájukat, ez megbecsülést fog szerezni minden egyes nemestőnknek, nemkülönben az OMGE növénynevelési bizottságának, végeredményben pedig az egész magyar mezőgazdaságnak. Midőn szívvel üdvözlöm a bizottság megjelent tisztelt tagjait, nemkülönben t. vendégeinket, egy boldogabb, sikeresebb gazdasági évet kívánva mindnyájunknak, az ülést ezennel megnyitom.

Nem mulaszthatom el, hogy meg ne ragadjam az

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI

Az 1925. évi XXXIV. országos tenyészállatkiállítás és vásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tenyészállatvásárrendező bizottsága elhatározta, hogy az 1925. évi díjazással egybekötött

XXXIV. országos tenyészállatkiállítást és vásárt

március hó 21., 22., és 23-án fogja rendezni a tenyész- és haszonállatvásártelenen.

A tenyészállatvásárra felhozható bármilyen fajtájú, koru és ivaru tenyészállat szarvasmarhából, sertésből, juhból, kecskéből és baromfiból (ló nem).

Bejelentési határidő: 1925 évi február hó 3.

Az idej XXXIV. tenyészállatkiállítás és vásár szabályzatát és a bejelentési íveket a rendező-bizottság már elküldötte mindazoknak a tenyésztőknek, akik az előző vásárokon résztvettek. Megkeresés esetén azonban a rendező-bizottság minden érdek-lődő gazdaságnak készséggel megküldi ezeket a nyomtatványokat (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.).

Jeszenszky Pál s. k. a rendező-bizottság elnöke.

Meghívó

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának

1925. évi január hó 27-én, kedden, délután 5 órakor az egyesület székháza tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8. sz.) tartandó gyűlésére.

- Tárgyak:
1. A szakosztály újjáalakulása.
 2. Bizottságok választása.

Meghívó

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület lótenyésztési bizottságának

1925. évi január hó 28-án, szerdán, délután 5 órakor az egyesület székháza tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8. sz.) tartandó gyűlésére.

- Tárgyak:
1. A bizottság újjáalakulása.
 2. A földművelésügyi minisztérium által véleményadás végett megküldött törvényjavaslattervezet a tenyészési igazolvánnyal el nem látott ménék megadóztatásáról.

(Előadó: Konkoly Thege Sándor dr. titkár.) Budapest, 1925. január hó 20.

Döry Hugó s. k., szakosztályi elnök.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI

Növénynevelési-bizottság gyűlése.

(1925. évi január hó 15-én.)

Székács Elemér elnök elnöklése alatt jelen voltak: Grábner Emil társelnök, Tóth Jenő földmiv. államtitkár, Ajkás Jenő, Bogys István, Binder Henrik, Dégen Árpád dr., Dudás András, Dneorák Károly, Eötvös Jenő, Eszengy Jenő, Erdélyi Imre, Fellner Kálmán dr., Falb Lőrinc, Fleischmann Rudolf, Forster János, Günther Imre, Gyulay Andor, Gyerey Richárd, Hanny Aladár, Hatvany Endre báró, Kempner Ernő, Károly Rezső dr., Kornstein Ernő, Landgráf Jenő, Legény Ödön, Ludwig Alfréd, Millényi László, Odry Pál, Pavlovsky Géza, Pöhl Henrik, Rátz Antal dr., Rovara Frigyes, Ráczó Lajos, Rössler Károly, Rohonyi Miklós, Róck Béla, Radits Antal, Studinka Elemér dr., Szmassenka Herbert dr., Szabó Lajos, Szabó Gusztáv dr., Szabó István, Szabó Zoltán dr., Szabó Jenő, Somogyi Ernő, Thaisz Lajos, Takács Gyula, Ujháryik Béla, Vampel Ottó, Wimmer Béla bizottsági és egyesületi tagok, az egyesület tisztikara részéről: Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető h. igazgató, Krolopp Hugó szakelőadó, Rege Károly dr. titkár, Lány József főkönyvelő. Kimentette magát: Baross László társelnök, Bauer Ottó, Bárdossy Zoltán, Bittera Miklós, Gyárfás József, Jeszenszky Pál, Meisterházy Ernő és Szilassy Zoltán.

1. A bizottság újjáalakulása.

Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető h. igazgató az egyesület alapszabályaira való hivatkozással az egyesületi tanács

Magyar Mezőgazdák Állattérkező Részvénytársasága Budapest

VI. Vilmoscsászár-ut 65. sz.

Telefon: 107-94, 129-14, 129-15.

Feladat és közvélemény:

Sopron: Magyar Mezőgazdák Állattérkező Részvénytársasága, Sopron.

Wien: Magyar Mezőgazdák Állattérkező Részvénytársasága Wien, St. Marx.

(Wiederwartungs-Ausschuss der Ungarischer Landwirte) Szeged: Magyar Mezőgazdák Állattérkező Részvénytársasága, Szeged.

Meghívásra az érdeklődőket a helyszíre kiküldjük!

Foglalkozik: Szarvasmarha, sertés, juh, és egyéb állatok és azok termékeinek előállításával és értékesítésével.

Állattérkező állományok elnevezése:

Szarvasmarha, borja és juhoknál: Budapest-Ferencváros-Markótelep: Sopron: Wien, St. Marx.

Sertésnél: Budapest-Ferencváros-Markótelep: Sopron: Wien, St. Marx.

Állattérkező állományok és állati áru: Budapest-Központi vásártér.

Mindenemű állattérkező legelőnyekben lebonnyítottunk

alkalmat és a bizottság nevében ne üdvözljem Dégen Árpád dr.-t, bizottsági tagunkat, akit a cambridgei mezőgazdasági növénytan intézet tiszteletbeli tagjává választotta. Ez a világhírű angol tudományos intézet részéről jövő eme megismerési kitüntetésben a magyar tudomány egyik fáklyavivője nyer méltó elismerést és amidőn őt üdvözljük, azt kívánjuk, hogy a magyar kultúra hírnevét a külföldön továbbra is sikeresen vigye győzelemre. (Helyeslés.) Ugyancsak nem mulasztatom el az alkalmat, hogy bizottságunk nevében a legközelebb ne üdvözljem bizottságunk főelőadóját, Fabricius Endrét akinek két évtizedes működése egyrészt a gazdatársadalom által részülni méltó elismerésben akkor, amidőn az OMGE főtitkárává előléptetett, másrészt pedig a legfelsőbb helyről érte elismerés m. kir. gazdasági főtanácsosa történt kitüntetés alkalmából. Bizottságunk talán legjobban ismeri a kitüntetés érdemeit, hiszen munkaköre legintenzívebben bizottságunk működésébe vág és így bizottságunk tudja a legjobban értékelni az ő kiváló munkásságát. Javasolja, hogy érdemeik eme elismerése jegyzőkönyvben is kifejezésre jussanak. (Elénk helyeslés.)

Dégen Árpád dr. elmök megemlékezését megköszönve, kijelentette, hogy életcélja mindig az volt, hogy a magyar tudományok a külföldön lehető elismerést biztosítsanak.

Elnök tekintettel arra, hogy Fabricius Endre főelőadó a pénzügyminisztériumban ugyanezen időben folyó igen fontos érdekeztetésben van elfoglalva, felkéri Legány Ödön vezérigazgató, bizottsági tagot, hogy főelőadót helyettesíteni sziveskedjék.

Legány Ödön javasolja, hogy a bizottság az újonnan felvételre jelentkezett Berchtold Lipót gróf, Fáber Sándor, Hauser János, Kaffka Dezső és Rössler Károly tagokkal kiegészítessék.

Elnök a jelentkezetteket felvetteknek jelenti ki.

2. Hazai burgonyanemesítésünk és a burgonyavetőgumó-behozatal.

Szmazsenka Herbert dr.: A burgonya nemesítésével szakosodott és behatóbban Magyarországon először az Országos Növénytermelési Intézet és a Magyaróvári Akadémia növénytermelési tanszékén Legány Ödön akadémiai tanár foglalkoztak és csak később kezdett néhány gazdaság nagyobb arányokban ennek a fontos gazdasági növényünknek nemesítésével foglalkozni ugyancsak a Növénytermelési Intézet kezdeményezésére és szakosított vezetésével.

Ma már számottevő nemesített vetőgumómennyiség áll rendelkezésünkre, mely mennyiség évről-évre fokozódik. Eredeti nemesített és anyatókiválasztással nemesített vetőgumókat, amelyek a kívánt igényeket teljes mértékben kielégítik, a következő gazdaságok hoznak forgalomba: Eszenyi Jenő tornyospálcai gazdasága, Károlyi Imre gróf zalaszentgróti uradalma, Ziehrer örökösök mikosdi gazdasága.

Az említett gazdaságokon kívüli nagyobb arányban foglalkoznak még a burgonya nemesítésével: Gyérei Richárd tolnaozori búruradalma, a Hatvani Növénytermelési R.-T., az Óstermelő R.-T. simonági búruradalma, a Magyar-Német Mezőgazdasági R.-T. balatonszemesi búruradalma, Gyulaházy Samu kállósejmi gazdasága, Majláth József gróf újfahertói uradalma, a Vetőmagnemesítő és Ért. R.-T. és Wenckheim Pál gróf mosonszentmiklósi uradalma.

Ezek a gazdaságok és uradalmak a burgonyanemesítés munkálatainak végzésére külön szakembereket alkalmaznak és így a kellő szakosodás és a megfelelő arányú nemesítésnek előfeltételei megvannak, úgyhogy a közeljövőben nagy választékunk állhat, honi viszonyaink között nemesített, tehát a külföldinél jobb burgonyafajtákból rendelkezésünkre.

Az előző évek folyamán tapasztalhattuk, hogy a vetőgumócsere elég ritkán történik; egyes helyeken 6-8-10 év is eltelt, amíg vetőburgonyájukat felújították. Manapság nem elégedhetik meg a jó burgonyavetőgumót kellőképpen értékelő termelő azzal, hogy — mint régebben — jó burgonyavidekről szerez be magának ismeretlen közönséges burgonyát vetőgumóknak, hanem jobbat és biztosabban termő keres és anyagi áldozatoktól sem riad vissza. A fajtakeresésnél külön a különböző burgonyabetegségek elhatalmasodása, elemi erővel kényszerítik a gazdákat jó vetőgumó beszerzésére, amit a magyar nemesített burgonyafajtákban megtalál. A hazai viszonyaink között kitenyészített burgonyafajtáknak jutalajdonosságai mellett meg van az előnyük, hogy termelői értékük, valamint egészségi állapotuk bármikor ellenőrizhető. Nem mondhatjuk ezt azonban minden esetben a külföldről behozott burgonyavetőgumókról, amelyek leggyakrabban a miénkől eltérő természeti viszonyok között létesítettek és nálunk gyorsan leromlottak.

A külföldről régebben behozott burgonyafajtákból aránylag igen kevés fajta vált be úgy, hogy azokat az egész országban még ma is nagyban termelik. Az újabban behozott fajtáknál gyakran rohamos visszafajlódást tapasztalhatunk s a fajtakeresés jelei gyorsabban jelentkeznek.

Az a körülmény, hogy régebben burgonyavetőgumó-behozatalra szorultunk és pedig igen tekintélyes mennyiségben, általában azt a nézetet terjesztette el, hogy leromlott burgonyánk pótlására csakis a külföldi burgonyavetőgumó alkalmas. Így azután elképzelhető volt burgonyanemesítésünk kizárása a helytelen előítélettel, amikor először léptek piacra honi nemesítési fajtáinkkal.

A vetőgumócsere előnye dacára a vetőgumóforgalom aránylag csekély volt. Ennek fokozására a földművelésügyi minisztérium azzal igyekezett a gazdák segítségére jönni, hogy megfelelő vetőgumóterületeket, azok termésének vetőgumókként való értékesítése céljából elismert, hogy ezáltal a gazdák az ország határain belül megfelelő minőségű vetőgumót szerezhesenek be és a vetőgumótermesztést előmozdítsa. Az elismerés legnagyobb részét azok a vetőterületekre vonatkozott, amelyek az előző évi állami vetőgumóbehozatalból származtak. A vetőgumótermelők korántsem tudták az elismert vetőgumómennyiségeket értékesíteni, mert ugyanakkor ismét sok burgonyát hoztak be külföldről állami anyagi támogatással. Még kevésbé tudták értékesíteni nemesítőink az eredeti nemesített hazai fajtákat, akik, minthogy jóval értékesebb anyagot hoznak forgalomba, magasabb árat kérnek hosszadalmas, fáradságos és költséges munkájuk gyümölcéséért. A gazdák legnagyobb része az állami akciót vette igénybe természetesen, mert a vetőgumót nem kellett közvetlenül megfizetni, hanem csak a következő évben természetben visszaadni. Ezen előny miatt sok vetőgumóvásárló belföldi rendelést visszavonta és így tekintélyes mennyiségű nemesített és elismertvetőgumót kényszerűségből más célokra használtak fel. Ennek következtében a legjobb fajtáinkból megfelelő készlet nem termeltek, mert a belföldi vetőgumó iránti kereslet csökkenése miatt nem volt meg annak a lehetősége, hogy nemesítőink nagyban történő elszaporításokat eszközölhettek volna gazdaságosan. A nagyobb arányokban való fajtaszaporítás lehetőségének megnehezítése hátrányosan befolyásolja a magyar burgonyanemesítés ügyét, pedig minden eszközzel azon kell lennünk, hogy a már bebizonyított jó fajtáink megfelelően elterjedjenek. Ilyen fajták például a tornyospálcai Wohlmann gyöngye és Krüger gyöngye, melyekről Eszenyi Jenő közlelőbbi termelési adatokat és versenykísérleteket közölt a „Köztelek” múlt évi 90. számában. E közlés szerint ezek a fajták nemcsak egészségesek, hanem a régi fajtákkal szemben jelentősen bővebben termők. Ezekkel a fajtákkal is az történt, hogy részben a rendelkezésükkel ellenkezően nem vetőgumóknak értékesíthették, hanem szeszgyári és takarmányozási célokra kellett kényszerűségből felhasználni. A zalaszentgróti eredeti nemesített fajták pedig évről-évre július és augusztus hónapokban a budapesti vásárcsarnokban mint immár nevén keresett józsi korai étkezési burgonyák sokkal jobb árakon értékesültek, mint az esetben értékesültek, ha azt a következő év tavaszán vetőgumóként adták el, a következő év viszont körülmények miatt a vetőgumóértékesítés nem megfelelően jövedelmező. Ezek a példák jellemzik a mostani helyzetet, amely miatt az eddig nemesített értékes magyar fajták nem terjedtek el, hanem helyettük részben a régi leromlott, részben pedig a külföldről importált sokszor kétes értékű burgonyafajták töltik be a vetőgumópiacon. A fentiekhez hasonló sors vár a többi létesítés alatt álló nemesített burgonyafajtákra, ha az eddigi viszonyok fennmaradnak.

Ezért nincs elegendő magyar nemesített vetőgumó, holott kedvező gazdasági értékesítés esetén a kellő mennyiség rövidesen rendelkezésre állna. A régebben dolgozó burgonyanemesítőket vetőterülete évente átlagban 300 kat. hold körül van jelenleg. Ennek vetőgumóknak értékesíthető termését 200-250 vagonra tehetjük s ha ezt vetésre használják fel, úgy már a következő esztendőben mintegy 2000 kat. hold elszaporításunk lenne, melynek termése és újabb szaporítása nagy területek vetőgumószükségletét fedezhetné. Azonban ahelyett, hogy a vetőgumószaporításaink ilyen arányokban fejlődjenek, az állami behozatal miatt a már említett módon történő más irányú értékesítés folytán nemesítőink csak a régi területet vetik be fajtáikkal s így nincs is belőlük elegendő.

Ezen okoknál fogva célszerűnek mutatkozik, ha az állami burgonyavetőgumóbehozatal megszüntetik a magyar burgonyanemesítés előrehaladásának érdekében, ami által nem fogják a jövőben állami akció révén a külföldi nemesítőket pártfogolni. A szabad forgalom mellett számíthatunk arra, hogy a magánfelek kisebb-nagyobb mennyiségeket hoznak be főleg a korai fajtákból, sőt olyan uton is kerülhet hozzáink jelentős mennyiség, hogy egyes külföldi burgonyanemesítőket fajtaszaporítótelepeket létesítenek Magyarországon; mint ahogy az már folyamatban van.

Egy igen fontos körülmény is amellyel szólna még, hogy egyáltalán ne hozzunk be külföldről vetőgumót és ez a

burgonyarák és a koloradobogár. Bár a ma fennálló intézkedések a betegségek és kártevők behurcolása ellen megfelelőek, mégis megtörténhetik az ilyen baj. Amennyiben magánfelek hoznak be burgonyavetőgumót, meg kellene kívánni azt, hogy csak megbízható helyről, zsákokban plombálva és certifikátokkal ellátva, fertőzésmentes vidékekről és csakis burgonyaráknak ellentétes fajtákkal hozhassanak be annak megjelölésével, hogy az eredeti, vagyis nemesítőtől és annak azon évben elismert szaporító területének terméséből származik, továbbá hányadik évi utántermés, mert mindezekre a belföldi nemesített vetőgumóknak vonatkozó érvényes törvényes intézkedéseink vannak a külföldről származó burgonyáktól is meg kell követelnünk.

A burgonyanemesítési munkálatok folytatására és tökéletesítésére és fajtaszaporításra jó anyagunk van s ha az akadály nélkül kifejthetjük, úgy számíthatunk arra is, hogy a belföldi szükséglet kielégítésén kívül a megszállt területeknek és a külföldnek egyre növekvő érdeklődésére megbízható és kvalitás aruval fogunk tudni szolgálni.

Ezek előrehozatala után a következő határozati javaslatot terjeszti be: Kérje fel a bizottság az OMGE igazgatóválasztmányát, hogy a kifejtett okokból tegyen előterjesztést a m. kir. földművelésügyi miniszter úrnál, hogy az állami vetőgumóbehozatal a jövőben szüntesse be és amennyiben az mégis megtörténne, az olyan kisebb mennyiségekre szorítkozzék, amely a magyar burgonyanemesítőket vetőgumó értékesítését és így a magyar burgonyanemesítés kifejlesztését nem hátráltatja, illetőleg nem akadályozza. (Helyeslés.)

Elnök előadónak a bizottság nevében az értékes előadásért köszönetet mondva, felkéri a bizottság tagjait, hogy az előterjesztéshez hozzájáruljanak.

Kern Hermann a burgonyarák veszélyére hívja fel a figyelmet, hangsúlyozván a vetőgumóbehozatalnál az egészségügyi vizsgálat szükségességét.

Takács Gyula felszólalásában hangsúlyozta, hogy nemesített burgonyavetőgumó eladása szempontjából jelenleg csak a tornyospálcai uradalom jöhet számításba. 1921-ben a földművelésügyi minisztérium tájékoztatója szerint csak két uradalom volt, amely ugyanezen szempontból számításba jöhetett. Ezért 1923-ban a minisztérium révén külföldről került az országba nagyobb mennyiségű vetőburgonya, amelyek nagyobb terméseredményt adtak, mint a degenerált hazai gazdasági burgonyák. Feltétlenül gondoskodni kell arról, hogy a hazai nemesített burgonyák meg legyen az értékesítési lehetőség. Az idei vetési évről kezdve áll mintegy 350 vagon hazai vetőgumó, holott a szükséglet mintegy 1000 vagon. Az idei tervezett burgonyabehozataloknál az eladási ár negyedrésze hitelezetnie fog, a többi azonnal le kell fizetni. A behozott burgonya drágább lesz, mint a belföldi gumó. Válaszja ezután a hazai burgonyavetőgumó elismerésének célját, amely az volt, hogy a szükséges vetőgumó a belföldön termeltesék.

Dégen Árpád dr. felhívja a figyelmet arra, hogy a burgonyarák tekintetéből, amely külföldön eléggé elterjedt nagy veszély fenyegeti a burgonyatermelést. A koloradobogár Délnyugat-Franciaországban nagy mértékben lépett fel és ezért a külföldi burgonya csakis szigorú egészségügyi bizonylattal engedhető be. A bizottság kérje fel a földművelésügyi minisztériumot, hogy a növényvédelmi törvény mielőbb lépjen életbe.

Eszenyi Jenő szerint nem felel meg, hogy Magyarországon elegendő és egészséges nemesített burgonyavetőgumó rendelkezésre nem áll, csak abban az értelemben, hogy valóban korai csemege burgonya fajtákból még elegendő nemesített vetőgumóval nem rendelkezünk. De ez éppen annak a következménye, hogy a németországi behozatal a burgonyanemesítés rentabilitását veszélyezteti és ezért kifejldni nem tud. Ez egy olyan cirkulus viciózus, amelyből csak az a kivezető út lehet, hogy a behozatal mellőzésével inkább legyünk egy-két évig szűkebben az ilyen fajta gumóknak addig, amíg a hazai nemesítés is ezeket produkálni tudja. Figyelmeztet arra, hogy a német burgonyák sem egészségesek, különösen a burgonya rákbetegsége van ott nagyon elterjedve, amelynek behurcolása hazai burgonyatermelésünkre végzetes lehet. Hivatkozik a Schlesische Landwirtschafts Kammer által beállított burgonyatermelési kísérleti eredményekre — amelyek a kamara hivatalos lapjában is közölt — amelyek szerint a kísérletképpen beállított számos burgonyafajta közül úgy a keményítőérték, mint az egészséges szempontról a Magyarországból származó nemesített burgonyafajták megállták a helyüket a németországiakkal szemben, sőt azokat felül is múlták. Ha már a burgonyabehozatal tervét eljeleni nem lehet, csak korai burgonyafajták behozatalát engedélyezzék és pedig csak eredeti nemesített vagy elismert fajtákat és így ennek, mint egészségügyi szempontból való leghigorubb ellenőrzésüknek a szükségességét kívánja.

CHINOIN GYÓGYSZ. ÉS VEGY. TERM. GYÁR R.-T. **UJPEST**
 Angolkór, csontlágulás stb. ellen **FUTOR**
 takarmánymész, főleg sertéseknek. **HIZAN**
 foszforsavas takarmánymész, polyva, törek stb. etetésénél és kutyának.

A MÉTELYKÖR **DISTOL**
 biztos hatású gyógyszere a **100%-os eredmény!**

Állatgyógyászati osztály **KOPTIN**
 köhösség és egyéb bőrelősködők ellen **CARBOVENT.**
 por bélhurut ellen. **pálca** magzatburok visszamaradásánál.

Mezőgazdasági gépek és eszközök, ekék, boronák, vetőgépek, szecskavágók, répavágók, kukoricamorzsológ, teljes cséplőgarnitúrák
MOTOROK, MALMOK
Wohanka és Társa Utóda R.-T. Minta-raktár Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76. Kérjen árajánlatot!

6. Szemes takra, kife egyharmad egy 800 he Székács latalával szer vetőgumó l tétel és Halvány elmúlt évben tönkretették és ártalmatlan Futura nem melyen keres Székács EL rosszakarat munkásság Székács E meg fognak fognak véd központi veg gátal alá bo erre azonban vizsgálata, H arra kell tó mennél több ság határozta hangzottak f Ludwig Al mely egész t számában fo Thaisz Laj volt löberéje löhere kitery Székács E fejezi ki elő fejezven ki, k kassága is je 4. H Legány Öd a következő a Hazai növé nemesítő üze gyar növényb ben működő nyait tekintve kált a magya tudott előáll A mezőgazdas bizonyos mért a hazai növé az állam által meg a nemesi ben a rétegek talm. A Debre beigazolódt, vetőmagvak el mennyire élet szembenítő. Nemesítő g zatokat hozna sítőknek ezt a a nemesítő üze gátat nyujt. Nincsen abban de módjában v tani. Eddig eze pasztaluk. Az révén ez a köz volna, amely a hogy három év nemesített ösz a volt a hiba, det nemesített ságok is része melynek révén sítőnél korább nirozta és az á Ez mutatja, g óvatosan kell e rolja a nemesi Nemesítőink, rá kell mutatn amidőn az álla önkéntesen hoz kaja az ország nélkülözhetlen megtörténhessé mondottakra hiv Szecskavá ekék, minde szántóvas AGRARDRILL **ELSŐ MA** gyárában kés lokomobil Szívógázmo

Szmaisenka Herbert dr. előadó reflektálva az elhangzottakra, kifejti, hogy az elismert gumók által termelt terület egyharmadára csökkent és Németországban 1924-ben mintegy 800 hektári terület volt csak.

Székács Elemér elnök megállapítja, hogy az előadó javaslatával szemben Eszenyi szerint csakis eredeti nemesített vetőgumó legyen behozható, tenyészanyagának való kisebb tételek és ezek is egészségügyi klauzulák mellett.

Hatvany Endre báró kifejti, hogy a nemesítő munkáját az elmúlt évben a rossz termés és súlyos gazdasági viszonyok tönkretették. A gazdák a drágább vetőmagot nem vásárolták és ártalmára volt a malmok tervszerű támadása és ártott a Futura nemesített vetőmagokéja is. Székács Elemér személyén keresztül érték a rágalmak valamennyi nemesítőt. Székács Elemér azonban ezek az alaptalan rágalmak és rosszakaratú beállítások ne befolyásolják, arra kéri, hogy munkásságát eddigi ambícióval folytassa. (Élénk helyeslés.)

Székács Elemér elnök reméli, hogy ezek a támadások meg fogják szűnni és a nemesítők ugyanazokkal a fegyverekkel fogják védekezni, mint amelyekkel őket megtámadták. A központi vegykezleti állomásnál a nemesített búzát vizsgálat alá bocsátottuk, hogy a magunk igazát megvédhessük, erre azonban nem elegendő egy év terméseredményének a vizsgálata, hanem legalább háromévi adat szükségének a vizsgálata, hanem legalább háromévi adat szükségének. Ezután arra kell törekedni, hogy a magyar nemesített búzából mennyel több és jobb 0-ás liszt legyen kiörölhető. A bizottság határozatként kimondja, hogy előadó javaslata az elhangzottak figyelembevételével elfogadott.

3. A löhere nemesítése.

Ludwig Alfréd tartotta meg ezután előadását fenti címen, mely egész terjedelmében a „Köztelek“ egyik legközelebbi számában fog megjelenni.

Thaisz Lajos kifejti, hogy a Nagy Magyar Alföldnek nem volt löhereje, mely a szárazságot jól bírja. Szólok ilyen löhere kitenyésztésére helyezi a súlyt.

Székács Elemér elnök a bizottság nevében köszönetét fejezi ki előadónak nívós előadásáért, egyszersmind örömet fejez ki, hogy a növénynemesítő ifjabb generáció munkássága is jelentkezik a fórumon.

4. Hazai növénynemesítésünk fejlesztése.

Legány Ödön a távollevő Fabricius Endre főelőadó helyett a következő előterjesztést teszi:

Hazai növénynemesítésünk a fejlődés oly színvonalára ért, nemesítő üzemek és vállalatok nagy áldozatokkal a magyar növénynemesítést oda fejlesztették, hogy e téren régebben működő más államok, mint például Németország viszonyait tekintve, nincs mit szégyelnünk, sőt olyat is produkált a magyar növénynemesítés, amit a külföld még nem tudott előállítani és amire méltán büszkék is lehetünk. A mezőgazdasági növénytermelés a hozam szempontjából bizonyos mértékig az utolsó évtizedben sokat javult és ezt a hazai növénynemesítésnek lehet köszönni. A háború alatti az állam által kiosztott vetőmag révén sok kisgazda ismerte meg a nemesített vetőmag jó tulajdonságait és azóta ezekben a rétegekben is lehet bizonyos fokú érdeklődést tapasztalni. A Debrecenben nemrég megtartott kukoricakiállításban beigazolódott, hogy helyes propagandával a nemesített vetőmagvak éppen az erre szoruló kis egzisztenciák között mennyire elterjeszthetők és annak eredménye is mennyire szembejövő.

Nemesítő gazdaságaink és vállalatok nagy anyagi áldozatokat hoznak a köz érdekében. Németországban a nemesítőknek ezt a munkáját az állam annyira megbecsülte, hogy a nemesítő üzemek szubvencióban részesítik, anyagi támogatást nyújt. Jól tudjuk, hogy a magyar kormány jelenleg nincsen abban a helyzetben, hogy ugyanezt megcselekedje, de módjában van közvetett úton bizonyos támogatást nyújtani. Eddig ezen támogatás csak igen csekély mérvűt tapasztaltuk. Az ősszel a gazdáknak nyújtott vetőmaghitel révén ez a közvetett támogatás igen jól érvényesíthető lett volna, amely alkalom, sajnos, kihasználatlanul maradt. Igaz, hogy három évvel ezelőtől a földművelési kormány vásárolt nemesített őszi búzavetőmagot kiosztás céljaira, de akkor az volt a hiba, hogy a nemesítők által olcsóbb áron átengedett nemesített búzavetőmag kiosztásában nagyobb gazdaságok is részesültek és ezzel bizonyos verseny támadt, melynek révén a nagyobb gazdák közül nem egy a nemesítőnél korábban lekötött nemesített búzavetőmagot stornírozta és az államnak átadott olcsóbb vetőmagot vásárolta. Ez mutatja, hogy az állami nemesített vetőmagoknál óvatossá kell eljárni, hogy az állam is teljes felárral vásárolja a nemesítőtől a vetőmagot.

Nemesítőink, amidőn az állam támogatását kéri és várják, rá kell mutatnunk a nemesítő gazdaságok önzetlenségére, amidőn az állami kísérleti intézmények fenntartásához önkéntesen hozzájárulnak. Növénynemesítőink intenzív munkája az ország mezőgazdaságának és közgazdaságának egyik nélkülözhetetlen szükséglete. De hogy ez az intenzív munka megtörténhessen, ehhez alapfeltételek is szükségesek. Az elmondottakra hivatkozással tisztelettel javaslom, hogy a bizot-

sági elnök elnöklete alatt szűkebb bizottság küldessék ki azon célból, hogy a magyar növénynemesítés jelenlegi helyzetét megvilágítsa, felterjesztés intéztesse a földművelésügyi kormányhoz, feltárva azokat a szükséges teendőket, melyeket e téren a kormánytól várunk. A bizottság — melynek tagjait az elnök jelölje ki — szövegezzék meg a felterjesztést és az az OMGE útján juttatassék a földművelésügyi miniszterhez.

Legány Ödön kiegészítésként javasolja, hogy tekintettel arra, miszerint a cseh-szlovák magyar vámszerződési tárgyalások most folynak, javasolja, hogy az OMGE útján a földművelésügyi kormányhoz felterjesztés intéztesse, miszerint a nemesített magyar vetőmagvak a csehek részéről olcsóbb vámterheléssel sújtassanak és így a magyar nemesített vetőmagvak részére nagyobb piac biztosítható. Javasolja továbbá, hogy tekintettel arra, miszerint a délelőtti folyamán történt gépbemutató alkalmával örömmel volt megállapítható, hogy az Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T. olyan magtisztító malmai gépeket gyárt, melyek átszerkesztéssel a növénynemesítők különleges gépeit képezhetik, szűkebb bizottság küldessék ki, amely a tárgyalást nevezett gépgyárral vegye fel ebből a célból, hogy megállapítható legyen a növénynemesítőknek mily magtisztító gépre van szükségük. Ez a bizottság Székács Elemér elnöklete alatt Dégen Árpád, dr., Fabricius Endre, Grábner Emil, Legány Ödön és Thaisz Lajos tagokból állana.

A mai szakbizottsági ülésen a bizottság két kiváló tagjának kiüntetéséről emlékezett meg, amelyet a bizottság örömmel vett tudomásul. Kötelességének tartja, hogy legőszintebb örömeinek adjon a bizottság kifejezést akkor, amidőn a bizottság elnöke Székács Elemér, továbbá Kerpely Kálmán kiüntetéséről is megemlékezik, akik az OMGE által létesített Cserháti aranyéremmel mint elsők lettek kitüntetve. (Élénk helyeslés.)

Hérik Károly a Magyar Általános Gazdasági Gépgyár R.-T. nevében kijelenti, hogy nevezett gépgyár készséggel áll a nemesítők rendelkezésére, eddig is iparkodott a gyár a gazdák igényeinek és kívánásainak megfelelő gépeket előállítani.

Székács Elemér elnök a magyar növénynemesítés fejlesztésére vonatkozó javaslatot Legány kiegészítésével határozatként kimondva, megköszönvén a távollevő Kerpely Kálmán nevében is a megemlékezést, egyszersmind pedig Legány Ödönnek az elvállalt előadói funkciót, az ülést berekeszti.

Többtermelés — többfogyasztás.

Magyarország összeroppant közgazdasági életében az utolsó pillanatban csodaszékként tűnt fel a külföldi kölcsön. Ha gazdasági eredményei nem is lettek volna, az általános pszichológia megnyugtató hatására jellemző volt az a körülmény, hogy fél-éveken át erre építettek mindent, az államháztartás budgetjétől kezdve a leggyénebb magánvállalkozásig, hogy a legvadabb szocialista támadásokat is leszerelve, a politika a rég nem látott Treuga Dei osztályosa lett. A csodaszék megvolt, hatását ismerjük, érezzük. Kellott egy újabb narkotikum gazdasági agóniánkban. Közprédáló odadobtak egy jelszót, egy közgazdasági fogalmat: a **többtermelést**. Mindenki erről beszélt, mindenki ettől várta az általános gyógyulást, anélkül, hogy tudta volna mit is jelent ez a fogalom, ez az új divatszó, amely lassan, ellaposodva, üres frázissá vált.

A többtermelés szorosan vett közgazdasági értelmezése: a rendelkezésünkre álló erők (tőke, tudás, munka stb.) leggazdaságosabb kihasználása a termelő szempontjából. A legnagyobb hiba ott volt s a többtermelés bukása akkor lett megalapozva, amidőn a vele foglalkozók az utolsó testi munkáig a fenti értelemben igyekeztek alkalmazni a többtermelés elvét s munkatöbblettel, túlprodukciónal vélték ezt a jelen helyzetünkben hazafias feladatukat teljesíteni. Megfeledeztek azonban a többtermelés lét-alapjáról: a **többfogyasztásról**. Hiába termelek kvantitatíve, hiába osztom a gyári, kézipari árut, ha nincsen fogyasztóm. Egészségtelen piaci helyzetet teremtek, indokolatlan áruk kialakulását segítem elő, ami aztán végső fokon a közre, az államgazdaságra hat vissza károsan. Nem indokolt tehát a többtermelés mindaddig, amíg annak alapfeltételei nincsenek megteremtve; ezért volt hiba, bűn jelen helyzetünkben azt erővel előírni nekünk s neki túlzott jelentőséget tulajdonítani. A hibát az egyesek, a javak termelői (gazda, iparos), a hiba alapját pedig a jelszavakkal könnyen dobálódzó és a közgazdasági életet alapjai-

ban irányító körök követték el. Ez a helyzet ma Magyarországon közgazdasági életében is.

Ez alkalommal szorosan csak a mezőgazdasági többtermeléssel akarok foglalkozni, rámutatván arra, hogy ha ezt az eddigi irányban, alapok nélkül, mestersegesen hajszolják keresztül, akkor Magyarország közgazdasága szempontjából a többtermelés kérdése egy rossz időben felvetett holt kérdéssé válik.

A termelés és a fogyasztás, ez a magában álló két közgazdasági absztraktum, látszólag a két legnagyobb közgazdasági ellentét. Mig az első, a tőke produkciója, bizonyos fokig bürokratikus, addig a másik teljesen egyéni és szociális; mégis szervesen egybekapcsolódó és egymás nélkül elképzelhetetlen. A termelés végezője a fogyasztás, kell tehát, hogy a többtermelés alapja, irányítója a többfogyasztás legyen, az a többfogyasztás, amely automatikusan maga mutatja meg a többtermelés útjait, az eddigi hibákat. Ezt az alapot kell tehát elsősorban megteremtetni és állandóvá, felvevőképpé tenni: piacot teremteni. Piac nélkül minden többprodukción erőpeseékolás.

Hogy ez az alap mennyire nem volt előkészítve nálunk, hivatkozom az elmúlt esztendőnek agrár szempontjából legkirívóbb közgazdasági bajaira, amelynek előidézésében a legnagyobb része volt az államhatalomnak, mint a közgazdasági életünk legtekintélyesebb tényezőjének.

A szakadatlan inflációs pénzügyi, a rossz adópolitika végső fokon magával hozta a közép- és munkásosztály teljes anyagi leromlását, a létszámcsökkentéseket, a fogyasztóosztályok felvevőképességének legyengülését, a fogyasztás teljes visszafejlődését. A külpolitikai hosszas elzárkózottság, a helytelenül alkalmazott vámrendszer kifelé elvesztette a még gyenge szálakkal magunkhoz kötött külföldi piacot s csökkentette a fogyasztást úgy kül-, mint belföldi viszonylatokban. Igaz ugyan, hogy a világháború után ez a jelenség az egész világpiacon jelentkezett, de másutt csak ideig-óráig. Hivatkozom Németországra, ahol az inflációs politikára jellemző a Rathenau ama megállapítása: „Ma Németországban több a dollár, mint Amerikában“. És Németország ma a technika sohasem remélt perspektívái mellett naponta óriási horderejű találmányokkal lepi meg az emberiséget; fejlődik a kultúrája, művészete s dolgozik az utolsó szellemi és testi munkás is, akinek élestandardja ma békebeli színvonalon áll, békebeli arányokban fogyaszt. S mert van fogyasztása, van termelése is. Amerika a liberális vámpolitikája mellett önti magából a géptechnika újabb és újabb produktumait, s amidőn 1920-ban a mezőgazdasági termelésének versenyképességét veszélyeztetve látja, Coolidge elnök maga siet állást foglalni a mezőgazdaság felsegítése mellett s ellátja a farmereket olcsó hitellel, műtrágyakölcsönnel, gondoskodik a vasúti tarifa leszállításáról stb. És mi történik nálunk? A mezőgazdasági érdekképviseletnek életkérdéssé kellett tennie a gazdahitelek megszervezését s az idej végzetes évnek kellett elkövetkeznie, hogy a gazdák olcsóbb (vetőmag) hitelhez juthassanak.

A háború befejeztével a termelő államok rohantak egymáshoz koncessziókkal, elhelyezni feleslegeiket, a fogyasztók biztosítani, szükségletüket. A békeszerződésen az aláírások még nem száradtak fel, mikor már megindult az új, súlyos gazdasági háború, amelyben minden érzelmi vonatkozások mellőzésevel igyekeztek elsősorban fizikai megélhetésüket, az állandó piacot biztosítani. Magyarország a splendid isolation elve mellett addig várt, amíg minden hely betelt. Ennek következményei nem maradtak el. Nem felejtjük el az 1921-es sertés-campagnet, amidőn 100 K.-val beállított sertésünket kihizlalta 70-80 koronáért vesztegettük el; amidőn 1922-ben a kivétel és piac szervezéségének hiányában féláron kótyavetyeltük el feleslegeinket. Emlékünkben él még 1923. is, amidőn borainkat lehetetlen volt potom áron elhelyezni Bécsben, Prágában a drágább olasz bor mellett. Pedig milyen könnyű lett volna abba a keservesen megszületett gazdasági és vámegegyezménybe a magyar

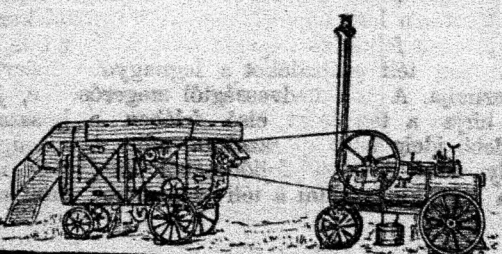

VEZÉRKÉPVISELET
„LIGO“ R.-T.
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31.
TELEFON: 184-11
Sürgőny cím: LIGORT, BUDAPEST

KEREKES ÉS TANKRENDSZERŰ
25 ÉS 50 LŐERŐS TRAKTOROK
80 LŐERŐS MOTOREKÉK
SZÁNTÁSRA VONTATÁSRA HAJTÁSRA
NEHÉZ TALAJOKRA IS EGYARÁNT ALKALMAS
TARTÓS, ÜZEMBIZTOS NÉMET GIÁRTMÁNY
PÓTKALKATRÉSZEK
1762 JAVÍTÁSOK

Szecskaavágók, répaavágók, kukoricamorzsolók, ekék, mindenfajta fogatos, gőz- és motoros ekéhez való szántóvasak, kormánylemezek, ekenádák, eketalpak, boronák, AGRARDRILL vetőgépek, szőlő-, gyümölcsfa- és répapermetezők.
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.
gyárában készült cséplőgarnitúrák, gőz- és benzínlokomobilok, gőzmagánjárók, gazdasági malmok legelsőrangú kivitelben.
Szivógázmotorok, 8-150 HP teljesítőképességgel.

AGRARGLOBUS
Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, IV., Egyetem-u. 1.
TELEFON: Józsa. 153-54, Józsa. 153-76 és Józsa. 125-79

liszt és hizott sertés mellé a magyar bort is beállítani. Nem felejtjük el, hogy az akkori pénzügyminiszterünk a kivitelért és adómérséklésért deputációzó gyöngyösi gazdákat azzal bocsátotta el: „Aki szőlőjéből megélni nem tud, vágja ki azt!” A gyöngyösi gazdák ugyanakkor boraikat festégyártási célra voltak eladni kénytelenek. Itt az 1924. év egyik jellemző esete: A magyar pulyka Angliának 20 év óta elengedhetetlen karácsonyi peccsenyéje. Az idén különféle export- és vámdifferenciák miatt az angol baromfiimportőrök szó nélkül itt hagytak bennünket s a kétmillió darab pulykaszükségletüket Németországból szereztek be. Utóbb csak nagy nehézségek után lehetett az eddigi 1-1 1/2 millió kontingenssel szemben háromszázezer pulykát Angliának eladni. Gazdaasszonyaink pedig azóta várják azt a boldog pillanatot, amidőn egy kőbor falusi tyukász 22.000 koronás áron megmenti őket a nyakukon maradt pulykáiktól. De ezeknek aztán beszélhetünk most már a baromfiudvarbani többtermelésről. Hivatkozzam a mai állatárakra, a sertés-kontremínörök, grapijspekulánsok üzelmire, az ideai hal-krachra?

Franciaországban utazván, feltűnt, hogy a mezőgazdaságilag kultur területeken is alig láttam lovat használatban és mindenütt gép- és motormunka dominált. Midőn egy ottani tüztisztitől érdeklődtem, mi az oka annak, hogy a ló nemcsak a mezőgazdaságból, de az emberek magánéletéből is majdnem teljesen eltűnt s helyettük a „kisember” is autón jár, azt felelte: „Ismerem Magyarországot — 1920-ban Szegeden tartózkodtam — és értem, hogy Ön csodálkozik. Nálunk a ló tartás, a lóhasználat luxus; az autó, a motor kenyérkereső alkalmatlanság. Önöknél ez fordítva van, pedig az autó sokkal olcsóbb!” Erre csak egy példával válaszolhatok. Egy kis 4 hengeres, 20 lóerős Ford-autó mindenek nevezhető, de legkevesebb luxus alkalmatlanságnak. Vételára 48 millió magyar korona, a vám- és behozatali illetékek 53 millió koronára rúgnak. Pedig csak egy kissé is más vámpolitika mellett két év alatt de sok ilyen kis kenyérkereső Ford-autó szaladgálna a rossz magyar köves utakon s egytől hány családnak adnának azok kenyeret.

Ez a kép vonul végig az egész vám- és kiviteli politikában s képe egy balkezes nemzetgazdasági rendszernek. Agrárkiviteli ország vagyunk s ennek alapjait az ész, nem pedig az érzelmi momentumok politikájával kell megteremtünk.

Külföldi piacunk nincsen, de nincsen belföldi fogyasztásunk sem. A magyar fogyasztóközönség ma már nem él — tengődik. Míg a háború előtti években Budapesten átlag százhuszezer darab borjut és háromszáznolcvanezer darab sertést vágtak le évente, addig ma az 50%-kal több lakossal bíró Budapest negyvenezer darab borjut és kétszázezer darab sertést fogyaszt el. Ugyanilyen arányban esett a lisztfogyasztás is. Az összes agrártermékek között a burgonya közelíti meg a békebeli fogyasztást. Erthető, hiszen az indokolatlanul magas és helytelenül beállított vasúti tarifa, a mindent felemészítő, legkülönbözőbb címeken kreált adóterhek annyira emelik eme termékek árát, hogy azokat a már züllött gazdasági viszonyok között tengődő piac felvenni nem képes. Hogy mit jelent ez, arról azok a gazdák tudnának elsősorban beszélni, akiknek az idén nagy tételek fekszik az el nem adható zöldségtermésük, azért, mert Budapestig a vasúti fuvar felemésztené a szállítmány értékét.

Az ideai év termése a kalászosokban katasztrófális volt az ország nagy részében, de elosztással fedezi az ország szükségletét; egyéb magvakban, vágóállatokban a többi év átlagtermelésénél állunk a legsiralmasabb értékesítési kilátások mellett. Ilyen fogyasztási lehetőségek között többtermelésről beszélni sem lehet. A többtermelés helytálló addig, amíg van konjunktúra s amíg az ehhez ragaszkodik, függetlenül magát minden skolasztikus rendszertől, külső beavatkozástól, vagy amíg egyéni; de feltétlenül buki, mielőtt általános kiterjedté válik s mielőtt külső kényszerek irányítják. Azért a kvantitatív termelést nem szabad erőltetni, hanem csak lehetővé tenni, utját előkészíteni s kifejlesztését rá kell bízni a piacra. A kereslet, a magasabb ár szükségletet jelent s mielőtt ez bekövetkezik, magától jelentkezik annak kielégítésére irányuló törekvés, a jobbtermelés, kvalitatív termelés. A termelő (iparos, gazda) ösztönösen érzi azt, hogy mit és mikor kell termelnie.

Jelen helyzetünkben létjogosultnak csak ezt ismerhetjük el, a minden beavatkozástól mentes jobbtermelést. Ez kell hogy minden termelő célja legyen produktumainak előállításában, ehhez kell, hogy az állam és közgazdasági szervek, irányító tényezők segédkezet nyújtsanak, utmutatást adjanak oly

irányban, hogy ez a jobbtermelés az adott viszonyok között a legelősebb termelés lehessen. S ha ez a minőségre termelt produktum talál majd elhelyezést, biztos elhelyezést s kvalitásánál fogva állandó elhelyezést, akkor, azt hiszem, semmi akadály nem lesz annak, hogy mennyiségre dolgozzunk s többtermelésről beszéljünk.

Ráksipuszta.

Freitag Béla.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovátvezető: Grábner Emil.

A Gyérey-féle nemesített fehér lófogú tengeri.

A honi tengerifajtakisérletek eddig azt az eredményt szolgáltatták, hogy a lófogú tengerifajták adták az egyes években a legnagyobb termést, de a ló-

fehér lófogú tengeri. Ezért ez a tengerifajta olyan vidékeken, ahol kevés a május-juniusi csapadék, igen jó szolgálatot tehet.

A szára 200-240 centiméter magas, erőteljes és fattyas, éppen azért nagytömegű, értékes csalamádét ad. Mint csalamádétengerit különösen értékessé teszi a fentebb említett gyors fejlődése a tenyészet elején. 6-8-10 nappal előbb vágható a csalamádéja, mint bármely más lófogú tengeri.

Egy tövön átlag egy cső van, azonban erőteljes talajon és kedvező időjárás mellett két csövet terem. Kitenyésztes alatt van egy kétsőves alakja is.

Csővei nagyok, 18-20-22-24-26 cm. hosszúak. (L. 10. ábrát). Csősúly 250-380 gr. között ingadozik. A csősúly ingadozását az I. számú grafikon szemlélteti, mely az 1924. év tavaszán végzett vetőmagfeldolgozás alapján készült és a csősúlyingadozást 1000 cső átlagában mutatja.

A magorok iránya egyenes. A magorok száma 14-16-18, a mélysége pedig 15-18 mm. (L. 11. ábrát). Morzsolási %-a csövenként 81-88%. A morzsolási % megoszlását 1000 cső átlagában a II. számú grafikon mutatja, mely szintén az 1924. évi tavaszi vetőmagfeldolgozás alapján készült.

Szántóföldi átlagban a morzsolási arány 80-81-82százalék.

A debreceni mezőgazdasági kamara által rendezett tengeritermelési verseny eredményeiben a morzsolási százaléka 80-85% között váltakozott. Összehasonlítva a „Fleischmann” és a „Bankuti” lófogú tengerifajtákkal, azonos viszonyok között 1, legfeljebb 2%-kal volt alacsonyabb a morzsolási százaléka, de több esetben ugyanolyan nagy volt, mint az utóbb említett két tengerié.

A morzsolási százalékat további munkálatainkkal növelni fogjuk egy bizonyos fokig, azonban figyelembe vesszük azt is, hogy a morzsolási százalék túlzott emelésével ne finomítsuk el annyira a tengeri szarát, hogy ezáltal a tengeriszár szilárd-sága csökkenjen.

A dunántúli termelési viszonyok között ez a fehér lófogú tengeri szeptember 15. és 26. között érkezik, tehát a legkorábban érő lófogú tengerifajták egyike. Utána még bura vehető, ami olyan vidéken, ahol sok tengerit termelnek, szintén előny.

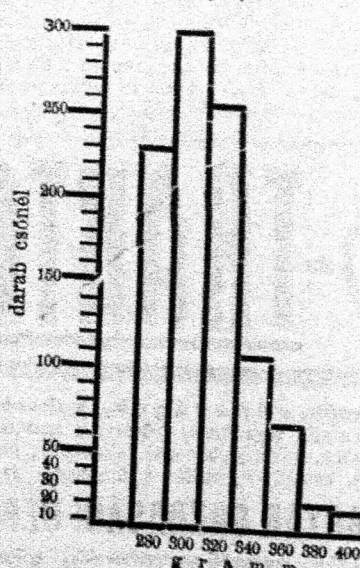
E tengerifajta jó tulajdonságai közül megemlítendő az is, hogy a termésében igen kevés a másodrendű cső. Ezt a jó tulajdonságát úgy az előző években, mint ezidén is tapasztaltuk. Ezidén átlag 25-30 g csővestengerire esett 20-30 kg. selejtes csőves tengeri. Azonos termésmégnél, vagy 1-2 q-ás többletnél igen fontos ez a tulajdonság.

Amelyik tengerifajtának sok a másodrendű csőve, annak a morzsolási százaléka az egész termésre vonatkoztatva kisebb, a szemtermése is alacsonyabb egyforma csőves termés esetén.

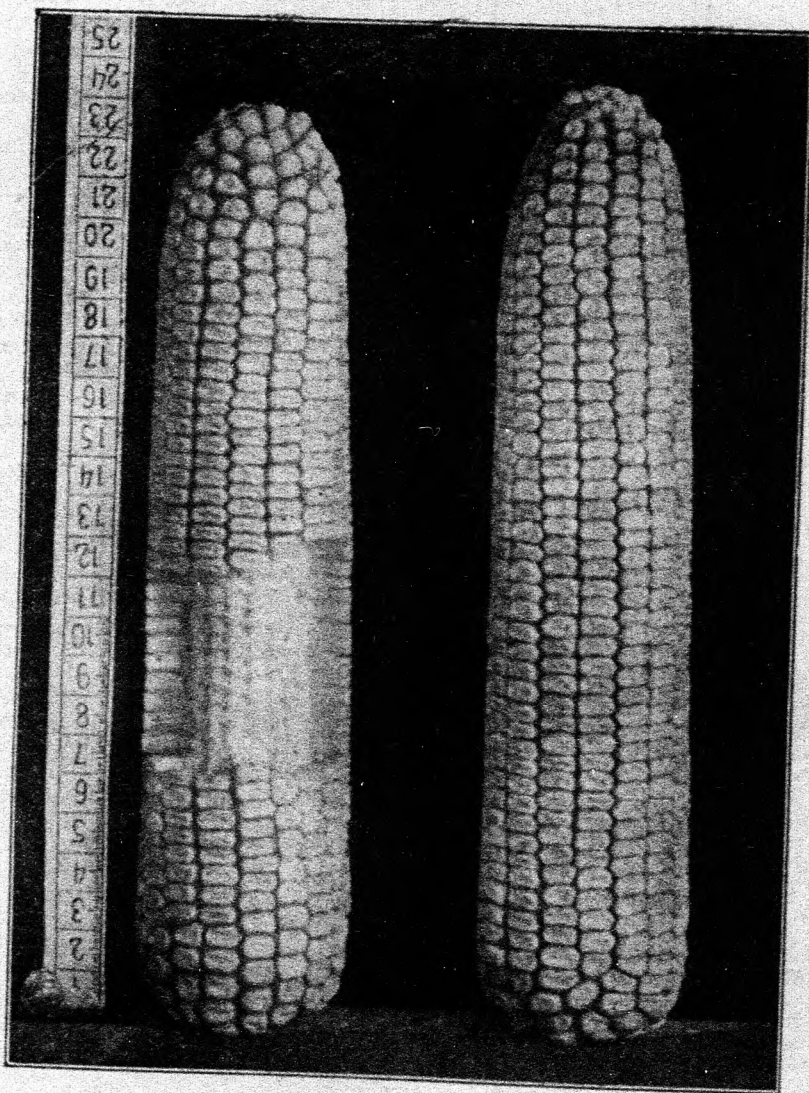
1924. évben a Debreceni Mezőgazdasági Kamara által, a kerületében különböző gazdaságokban beállított fajtaversenys kísérletek alkalmával 14 gazdaság közül a Gyérey-féle fehér lófogú tengeri nyolc helyen termelt többet, mint az összehasonlításul vetett más tengerifajták. Csővestengeriben ez a többtermés kat. holdankint 3-2-10-5 q volt. A más helyekről beérkezett termésszámok ehhez hasonlóak. Ezeket később fogom közölni.

A Gyérey-féle fehér lófogú tengerit a tolnaozori uradalomban egyedkiválasztással nemesítjük, vagyis az anyacsővek évenként külön parcellára vettettek és ivadékaikban bíráltatnak meg. A tenyészanyag

I. számú grafikon.

A Gyérey-féle nemesített fehér lófogú tengeri csősúly ezer cső átlagában.

10. ábra. A Gyérey-féle nemesített fehér lófogú tengeri csővei.

fogu tengerifajtáknak, sajnos, megvolt az a hibájuk, hogy bizonytalán volt a beérésük és ezért termésük sem volt mindig biztos.

A tengerinemesítéssel ezt a hibát kiküszöbölték és ma már vannak olyan lófogú tengerifajták, amelyek nagy terméseket adnak, egytől biztosan beérnek.

E lófogú tengerifajták közé tartozik a Gyérey-féle, államilag elismert, nemesített fehér lófogú tengeri is. Magyarországon a termelési tényezők (talaj és éghajlat), a különböző termelővidékeken annyira különböznek, hogy azoknak egy-két fajta nem felelhet meg és nem adhat mindenütt legnagyobb, egytől legbiztosabb termést. Ezért újabb tengerifajta létesítése indokolt volt.

Ilyen a Gyérey-féle fehér lófogú tengeri, amely nemcsak magaszinre, hanem más tulajdonságaiban is lényegesen különbözik az eddig forgalomban levő nemesített lófogú tengerifajtáktól. Dunántúlon és Debrecen környékén ezidén végzett összehasonlító termelési kísérletek azt mutatják, hogy a Gyérey-féle fehér lófogú tengeri a hozzáfűzött igényeket beváltja.

Különös előnye, hogy a tenyészet kezdetén, erőteljesen fejlődik, míg a többi lófogú tengeri a fejlődés első szakában lassabb fejlődésű. A tenyészet kezdetén erőteljes fejlődése képesíti arra, hogy a talajban raktározott téli csapadékot a legnagyobb mérvben kihasználja. A téli nedvességtől megerősödvé, jobban bírja a tenyészet első felében a hosszabb-rövidebb ideig tartó szárazságot, mint az a tengeri, amely lassu kezdeti fejlődéséből kifolyólag nem tudja úgy kihasználni a téli csapadékot, mint ez a

szántóföldi vetőmagjuk, az egy csak a l

A Gyérey

Erre a náljuk (1 pontosan Az osz tott tengeri jellegnek

11. ábra

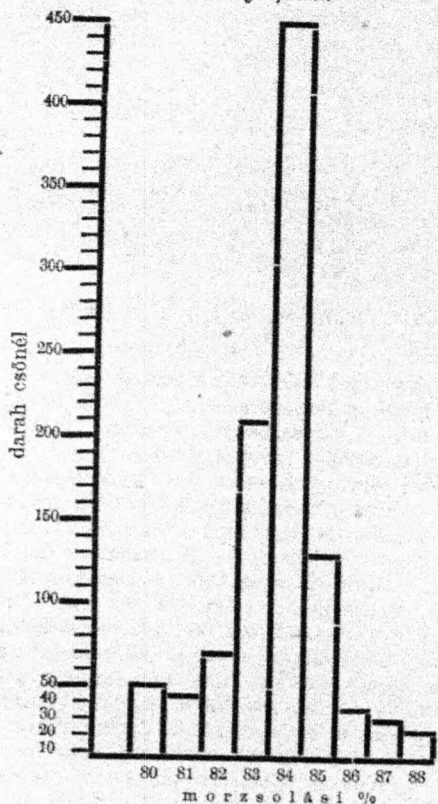
legatott es megfelel 320-340- vezőtlen é

SABU Fog Buda TELEFO

Jó g csak 1447 Készíti, felvilág

szántóföldi szaporulatát, amely az eladásra kerülő vetőmagot szolgáltatja, csövenként nemcsak átválogatjuk, hanem ennél az anyagnál is megállapítjuk az egyes csövek súlyát és szemzési százalékát, hogy csak a legmegfelelőbb csövek magja jusson eladásra.

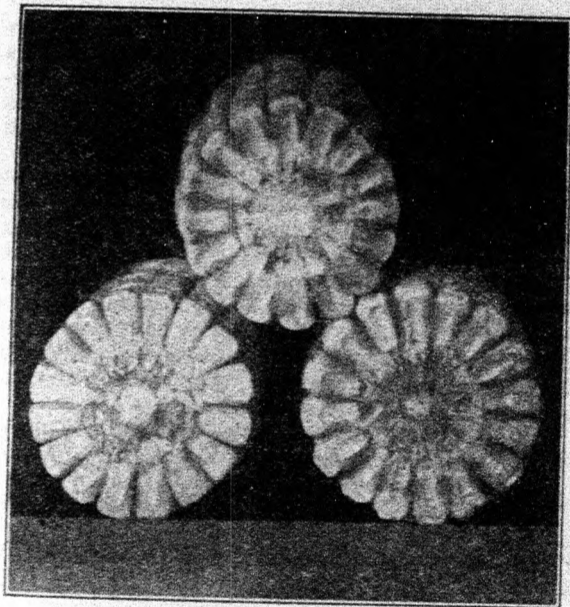
II. számú grafikon.

A Gyérey-féle nemesített fehér lófogú tengeri morzsolási százalékaránya ezer cső átlagában.

Erre a célra a Kherndl-féle osztályozó asztalt használjuk (12. sz. ábra), amellyel ez a tömegosztályozás pontosan és gyorsan végezhető.

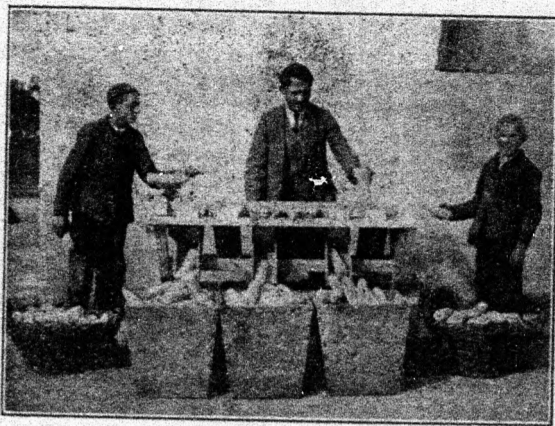
Az osztályozás előtt már a törés után megválogatott tengeriből a tél folyamán kiválogatjuk a fajtajellegnek legmegfelelőbb csöveket. Az így megvá-

11. ábra. Gyérey-féle fehér lófogú tengeri csöveinek metszete.

logatott csöveket a „Kherndl-féle” osztályozó-asztalon megfelelő súlycsoportokba soroljuk, úgy mint: 300-320-340-360-380-400 grammos csoportokba. Kedvezőtlen években 250 grammtól kezdjük.

Az így osztályozott csöveket súlycsoportonként vesszük feldolgozásra. A csövek két végén levő magvakat lemorzsoljuk, azután a vetőmagnak való magvakat is. Megállapítjuk a cső csutkasúlyát és a táblázatból leolvassuk a morzsolási százalékot. A

12. ábra. Gyérey-féle fehér lófogú tengeri vetőmagcsöveik súlyszerinti osztályozása a „Kherndl-féle” osztályozó asztalon.

magvakat újból a „Kherndl-féle” tengeri osztályozó-asztalon morzsolási százalék szerint osztályozzuk.

A vetőmag előkészítés folyamán többször csirázási próbákat állítunk be. Az így súly- és morzsolási százalék szerint osztályozott és csirázásra kipróbált magvak kerülnek mint vetőmag forgalomba.

Tolnaozora.

Dudás András
intéző.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

A gabona ideji hőgutaitése.

A Köztelek dec. hó 4-i számában Szunyogh Gáspár „Az ideji hőgutairól” tanulságos cikket írt. Foglalkozással kapcsolatban sokat forgatom kis mikroszkópom s a növényi betegségek ritkán kerülnek el a figyelmem. Szabadon tehát az ideji katasztrófális termést előidéző okokat szerény véleményem szerint felsorakoztatni — az általam kezelt gazdaságot illetőleg — észleletem alapján.

Megfigyeléseimet Somogy vármegye egy magas fekvésű gazdaságában végeztem, ahol is a növények tenyésztésében 8-10 napos késés mutatkozik; ugyanennyi nappal később kezdjük az aratást. Ennél az oknál fogva a hűtés itt a még éretlenebb gabonával a lehető leggyökeresebben bírt elbánni.

Itt igenis volt hűtés! Csakhogy segítőitársai voltak ebben a hóhőrmunkában: 1. a sok részletben leestett júniusi sok (145-50 mm.) eső; 2. a június második felében csaknem állandó erős ködös harmat; 3. az ugyanekkor igen gyakori szelek és 4. az előbbieknél kitűnő dajkasága folytán alaposan kifejlődött fekete rozsda (Puccinia graminis), melynek spórái aratásig valóságos gyászfényekkel voltak belegreményteljesebb tábláinkat.

1923 őszen szép, gazdag vetéseink voltak; szept., okt., nov. hónapokban összesen 250-5 mm. esőt kaptak; tábláinkat első fagyokkal — birkákkal — lelegeztettük; hó alatt tovább fejlődtek, kítavasodáskor pedig egyrészt ismét lelegeztettük. Februárius, március, április és május hónapokban 223 mm. esőt kaptak megint, tehát rohamosan fejlődtek tovább. Betetözésüktől júniusban ismét esett 145-50 mm. eső, ami tovább hizlalta gabonáinkat, késleltetve az éret.

Tehát: Összesen	esett összesen 250-50 mm. eső
tavasszal	223-
júniusban	145-50
július hó 2-án	8-
Összesen:	627- mm. eső

esett az őszi gabonáink elvetésétől, azok learatásáig.

Ez a dunántúli viszonyaink között is aránylag sok eső tulságos gazdaggá, bujává tette növényeinket; az esős és napos idők állandó váltakozása, a gyakori köd, a harmat és a sok szél pedig gyors lépésben szaporították a rozsdát. Azonban a rozsdás gabona is adhat szép, telt szemet, ha van ideje a rendes megérésre. De jött a július 3-4-5-i roppant hőség (nálunk a 39° C-t is elérte!), amely mindenkor legveszedelmesebb éppen a rozsdás gabonára.

Igy volt nálunk! Amíg június utolsó napjaiban sárgás-vöröses volt a buzánk, a július eleji hőség megsütötte a szinét. A vörös rozsda fekete rozsdává lett: a hirtelen kiszáradt gabonán az uredospórák telentelepítőkké alakultak át, miközben a gabona szeme ocsuvá lett.

Szunyogh Gáspár uréknál ugyancsak olyan bajok forogtak fenn, mint nálunk.

A rozsdában azért nem csalódtunk annyira, mert azoktól nem is vártunk sokat. Rozsainkat a csikoshátú buzalégy, futrinka, egerek alaposan megtizedelték. Bár azok is rozsdások voltak, de a kritikus meleg napokra már megérték. Nem is volt oly apadt a szeme.

Árpánk és zabjaink a buzákkal együtt szenvedtek, mert a sok eső miatt csak későn tudtuk őket tavasszal elvetni s így a legkritikusabb rozsdá és forró napokban még gyengék voltak, tehát még buzáinknál is jobban szenvedtek. Volt két tábla árpánk, amelyet szerencsére igen korán, még sárba, elvetettünk, az elfogadható termést adott. A zab a forró napokon még zöld volt, alig tudta fejét kihozni, szép sárga szinét nem is láttuk, ellenben a rozsda tetőtől-talpig bevonta.

Mi csalódtunk: rozsainkban ... 20%-kal,
buzáinkban ... 50%-kal,
árpa és zabjainkban 60-70%-kal.

Aratás napján uradalmunkban szokásos gazdasági jelentésében a következőket közöltem: „Aratás július hó 7-én megkezdődött. Sajnos, az állandó gabonaelenes időjárás rettenetes pusztítást csinált. A rozsda a kalászok csucsáig ment, teljesen megsemmisítve a szemet. A július hó 3., 4. és 5-én rekkenő hőség (36-39 C°) pedig valósággal felégette az amugy is rossz szemet, úgyhogy elképzelhetetlenül rossz lesz az eredmény. Termésbecslésünk nagy mértékben módosulni fog!”

Igaz, hogy az utolsó öt évben volt az ideinél melegebb június vége is, de ekkor gabonáink nem voltak ennyire rozsdások, nem voltak ennyire telítve nedvességgel és anyagcseréjük (helyesebben anyag-elhelyezésük a kalászban) fokozatosan tudták befejezni.

Íme, az ez ideji végzetesen rossz gabonatermes okai keresésében — szerény véleményem szerint — ezek a felhozott adataim is szintén bekapcsolhatók a baj magyarázatába!

Villya.

Bellosics Bálint
urad. intéző.

JUHTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovács Imre.

Báránosztályozás husmerinó nyájában.

Husmerinó nyájában a felesleges, illetve tenyésztésre alkalmatlan bárányoknak hizlalás útján való értékesítése, a fajta gyorsabb fejlődésénél fogva igen jövedelmező szokott lenni. Nem közbömbös tehát, hogy a bárányszállítás megkezdése előtt már egy kis előosztályozást ejtsünk meg, nevezetesen a kosbárányok közül kiválasszuk a tenyésztésre alkalmasoknak ígérkezőket, az anyabárányok közül pedig kiselejtezzük a már báránysorban is felismerhető hibával bírókat.

SABORSKY JÓZSEF és FIAI R.-T., Budapest, VIII., Röck Szilárd-u. 14. Érdeklődésben: JOSEF SABORSKY & SÖHNE WIENI CEGGEL

Foglalkozik: ÉLŐ ÉS LEÖLT SZARVASMARHA-, BORJU-, JUH- ÉS SERTÉSBIZOMÁNYI ELADÁSSAL ÉS BIZOMÁNYI VÉTELLEL

Élősertésküldemények címzendők: Budapest-Ferencváros, Sertésvásár // Élő szarvasmarha-, borju- és juhszállományok címzendők: Budapest-Ferencváros, Marhavásártér // Husküldemények címzendők: Budapest, Központi Vásárcsarnok

TELEFON: Városi iroda (interurban) József 120-25 • Sörgöncim: ALBIZ BUDAPEST • TELEFON: Sertésvásáron (interurban) József 18-16

Jó gazda csakis VINOL-lal permetez. Peronospora ellen 1/2% rézgalic, 1/2% „VINOL”. Lisztharmat ellen 1% tiszta „VINOL”-oidattal.

Több mint 50% munka- és költségmegtakarítás. Gyümölcsösök mindenféle féregtől, szőlőjét szőlőmolytól csakis az általunk készített EMULZIÓ-val, vagy pedig az emulziót házilag előállítható olcsó gépezettel menti meg.

Készíti, árucitja és felvilágosítást ad a NEMZETI KÖZGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, Budapest, IV., Váci-utca 31/33. Telefon: 13-36

Mintán a tulajdonképpeni hizlalás már 3-4 hetes korban veszi kezdetét, tehát mikor a bárány már szálát és abrakot is kezd emni, az osztályozásnak ugyanezorra meg kell történnie, mert hisz az abrak minőségileg és mennyiségileg is eltérő lesz náluk (tengeridára és zuzott zab).

A bárányosztályozásnak természetesen nem az a célja, mint az anyaosztályozásnak, hogy az egyedeket biztos támpontok alapján elbíráljuk. Itt olyan határozott támpontjaink nincsenek. A vizsgálat csak durva alapokon nyugszik, de arra mindenesetre elégséges, hogy a tenyésztésre meg tudjuk menteni a legértékesebb egyedeket, hogy azokat majdan a bekövetkező juhosztályozás során, ahol a finomabb hibák is észlelhetők lesznek, újból átrostáljuk és osztályozzuk.

A gyapju elbírálásánál a következő szempontok jöhetnek figyelembe: *finomság, sűrűség, kiegyenlítettség.*

A fiatal bárány gyapjuszerkezete hasonlít némileg a Karakul-bárányéhoz: az egyes fűrtök végei csigaszerűleg visszahajlanak. Minél kisebbek a fűrtök és minél sűrűbben állanak, annál finomabb és sűrűbb gyapju kifejlődésére következtethetünk és megfordítva. Minél előbb bomlanak ki a csigaszerű fűrtök, annál durvább lesz a gyapju. Eldurvulni kezdő nyájban ez az u. n. „elrackásodás” mindjárt az újszülött bárányokon is tapasztalható. Ilyen „rackás” bárányfalka üdvös figyelemzetelje a tenyésztőnek — különösen átmeneti tenyésztésnél — arra nézve, hogy új apaállataival el ne durvítsa túlságosan nyáját, ami hazai viszonyaink között hiba volna.

A bárányosztályozás során tehát két évvel előbb figyelhetjük meg az új tenyészkosok átalakító hatását a nyájban, ami a tenyészirány mielőbbi célhozjuttatásában mindenesetre segítségünkre van.

Ugyancsak szemmeláthatólag jelzi már a bárány a gyapju, illetve bunda *kiegyenlítettségének* hiányát is, ha pl. a farkon és farkon kibomlott gyapju ugyanazon bárányon, de más testtájékon igen finom, csigaszerű, sűrű gyapjufűrtökkel váltakozik. A feltűnő példányokat bátran kiselejtezzük.

A *benőttség* megítélésénél, különösen kosoknál, nem mulaszthatjuk el a has és combok beloldalának kitapogatását sem, amit a gyakorlatban a báránynak asztalra való hanyattfektetésével végzünk. A pofa, lábszár benőttsége báránykorban már jól észlelhető. A fülek gyapjassága megbízható jelzője szokott lenni a benőttségi hajlamnak.

A bőr *ráncossága*, mint kiküszöbölendő hiba, kivételesen biztosabban bírálható el a bárányon, mint a birkán, mert ha az pl. csak kismértékben van is meg a bárányon, birka korában elmosódik, tehát juhosztályozáskor nem észlelhető. Már pedig, ha mielőbb ki akarjuk a nyájból a ráncosságot küszöbölni, annak legenyhébb megjelenési formáját sem tűrhetjük meg. Lehet ugyanis, hogy az utód egy ráncosságra hajló vérvonal reprezentánsa, de a hajlam kifejlődése csak nyomokban jelentkezett (minus variáns), hogy a következő generáción újból erősebben törjön elő (plusz variáns). Ha tehát egy nyáj ezirányú állapotáról akarunk meggyőződni, nézzük meg a bárányfalkát, amely a ráncosságot illetőleg mindig pesszimistikusabb képet fog mutatni.

Egyéb *külemi hibák*, mint hibás lábállás, vékony csontozat, a törzs alakja, a far és combok hiányos fejlettsége, ami a husmerinónál szigorúbb elbírálás alá esik, megbízható alapjait képezhetik a kiselejtezésnek.

Az aránylagos *fejlettség* megítélésére biztos támpontot nyújt az a körülmény, hogy a bárány korát a farkon levő szurokszám nagyságából meg tudjuk állapítani.

Nem kevésbé fontos a bárányosztályozásnak az a közvetett haszna is, hogy alkalom kínálkozik nemcsak a tejhianytól szenvedő csökött bárány kiselejtésére, hanem az ilyen rossz anya kimustrálására is, amely tulajdonság juhosztályozáskor egyáltalán nem

ítélhető meg. Az ilyen anyákat leghelyesebb füljelzéssel ellátni (a fül hegyének levágásával). Kivételt képeznek természetesen az előhasiak, melyek tejelő-képességét sokszor csak a második bárány hozza meg.

Bárányok osztályozását tudtommal a legtöbb nyájban nem szokták végezni, pedig mondhatom, legalább oly jelentős — különösen tenyésztési átmenetnél — a tenyésző cél gyorsabb elérésében, akár maga a juhosztályozás, még pedig azért, mert

1. a bárányosztályozás, mintegy „felvételi vizsgán” esik az értékelenebb tenyészanyag, illetve az értékesebb nem veszik el, ami nemcsak tenyészési, hanem jövedelmezőségi szempontból is jelentős, mert a juhosztályozás során kevesebb lesz a mustrabirka, tehát a bevált anyák felnevelése olcsóbb lesz.

2. A ráncosságot a leggyorsabban és legbiztosabban tudjuk kiküszöbölni.

3. A rossz tejelő és báránynevelő anyákat végleg kizárhatjuk a nyájból, úgy hogy ezáltal is apaszthatjuk évről-évre a bárányelhullás százaléklát.

4. Hasznos következtetéseket vonhatunk le az új kosok alkalmazása után a nyájban jelentkező hibák (durvaság, kiegyenlítettség hiánya stb.) tekintetében, még pedig 2 évvel előbb, mint a juhosztályozás alkalmával. Különösen áll ez pepiniériák kézből való párosításánál.

A bárányosztályozás szempontjait részletesebben a szűkre szabott keretek miatt megtárgyalni nincs módomban, csak irányelveket soroltam fel. Legjobb tanítómester itt az éles gyakorlati megfigyelés és a juhászat iránti szeretet.

Felsőreg. Kemptner Ernő.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Hutya Ferenc dr.

Hullarészek vizsgálata vidéki állomásokon.

A „Köztelek” egyik legutóbbi számában olvastam, hogy az OMGE-ben olyan irányu tárgyalások folytak, hogy a vidéken levő gazdasági akadémiák állategészségügyi tanszékeira diagnosztizálás végett hullarészeket küldhessenek a gazdáik.

Vidékeink a Balatonberek, Zalavölgye s engem pedig a legközelebből érintő Vindornyaberek mintegy melegágya és terjesztője a különböző fertőző betegségeknek. Nagyon sok előnye és gazdasági jelentősége volna annak, hogy a keszthelyi akadémia állategészségügyi tanszéke hullarészeket küldhetnének az elhullás okának pontos megállapítása végett. A gyakorlatban működő állatorvosok sok esetben kinos helyzet elé vannak állítva, amikor boncolással pontos diagnózist nem mondhatnak, mert a talált elváltozások nem egészen jellemzők. Ez esetben mi gazdák vagy várunk, míg a betegség nagyobb mérvet ölt, vagy míg az elhullottak között az egyik vagy másik betegségre utaló általános ismert tünetek mutatkoznak. Csak valószínű diagnózisok alapján nem folytathatók az oltási eljárásokhoz, mert az oltóanyagok olyan drágák, hogy pl. süldőknél 2-3-szori oltás költségei megközelítik az állatok árát. Ilyenkor vannak az állatorvosnak, de főképpen a gazdának nagy hasznára a laboratóriumok, melyekben legtöbbször hamar dönt-hetők el, hogy milyen betegség vagy betegségek okozták az állatok elhullását.

A budapesti intézetek, a költségeket nem is tekintve, túlnyúlóan nagyon távol esnek és a felküldött hullarészek, mire felérkeznek, a vizsgálatra sokszor alkalmatlanokká válnak, különösen nyáron, amikor a fertőző betegségek a legelterjedtebbek. Viszont Keszthelyre kocsival vagy lóháton is beküldhetők a kérdéses anyagok s ha csak nem valami különös esetről van szó, nagyon rövid idő alatt tudná az ember, hogy milyen betegséggel áll szemben.

Nagy jelentősége volna a dolognak különösen a fiatal állatok tömeges elhullását okozó betegségek felismerése körül. A szakirodalomból ismeretes, hogy pl. a vérhasnak nevezett betegséget is különböző csirák okozzák, miből önként következik, hogy az ellenük való védekezés is más és más. E tekintetben nem egyszer élveztem én is, de tudtommal már több gazdatársam is, a keszthelyi gazdasági akadémia állategészségügyi tanszékeinek közreműködését, mikor autovaccinás oltásnak nevezett eljárásnak segítségével nagymérvű károsodástól mentesítettek.

Nem tudom, mi akadály lehetne annak, hogy a térvényben előírtak betartásával az akadémia is küldhetnének hullarészeket. Bizom benne, hogy ha illetékes helyen soraim meghallgatásra találunk, vidékeink állategészségügyén rövid idő múlva áldásos befolyást észlelhetünk.

Karmacsi felsőmajor.

Lówy Lajos.

A kérdésnek közérdekű voltánál fogva szükségesnek tartjuk, természetesen minden helyi vagy személyes vonatkozás nélkül, egészen általánosságban a következőket megjegyezni:

Az állati járványok ellen való védekezésnek kétségkívül fontos érdeke, hogy ne csak a fővárosban, hanem vidéken is legyenek hivatalos jellegű intézetek és laboratóriumok azzal a rendeltetéssel, hogy hozzájuk beküldött vizsgálati anyagokon megállapítsák a betegségek természetét és ennek alapján megadják a védekezésre a kellő utbaigazítást. Ezért kívánatos, hogy ilyen vizsgáló-állomások szerveztesse mindenütt ott, hol megvannak a tárgyi és a személyi feltételek arra, hogy az állomások megfeleljenek a hivatásuknak. Az egyik előfeltétel az, hogy az állomás az ebben az irányban tekintetbe jövő minden fajta vizsgálatokra kellően legyen szerelve és berendezve, a másik pedig az, hogy vezetők az ilyen — bakteriológiai, kórbontani, kórszövettani és parasitológiai — vizsgálatokban teljesen jártos, valamint a szakmák terén egyébként is kellőképpen tájékozott szakemberek, segítők pedig szintén speciális kiképzésben részesültek legyenek, de erre szükséges elméleti és gyakorlati szakismeretek azonban csakis sok évre terjedő különleges laboratóriumi tanulmányok és munkálatok révén szerezhetők meg. Ha ezek a tárgyi és személyi feltételek nincsenek meg, akkor egy-egy állomás többet árt, mint használ az ügynek, mert téves következtetést hozhat, ami a védekezést s végeredményben hosszadalmasabbá is teszi a tájékozódást annyiban, hogy valamely kérdés tisztázása céljából végül is egészen illetékes intézet tanácsát kell igénybe venni.

Hivatalos jellegű vizsgáló-állomások szervezése tehát akár vidéken, akár a fővárosban, a költségeken felül nagy körültekintést igényel, különösen, abban a tekintetben, hogy vezetőségükkel olyanok bizassanak meg, akik a szóbanlevő speciális laboratóriumi munkákban kiképeztek magukat és e téren való tájékozottságukat előző munkálatokkal s lehetőleg megfelelő irodalmi dolgozataikkal is kellőképpen igazolták. Ezeket a körülményeket minden egyes esetben külön-külön kell gondosan mérlegelni.

Vizsgáló-állomások létesítése egyébként, még pedig nemcsak az állatkórtanra, hanem a növénykórtanra is kiterjedő hatáskörrel, nemcsak az állomások, hanem a mezőgazdasági kamaráknak is szép feladata volna, amint ezt egyebek között Németország példája mutatja, ahol a hivatalos szakintézetek mellett a mezőgazdasági kamarák laboratóriumi is nagyon szép és hasznos tevékenységet fejtenek ki. A legelső teendő volna természetesen az egyes tudományos ágazatokra specialista szakembereknek nevelése akár hazai, akár külföldi intézetekben és több évre terjedő kellő előkészítésük a fontos és felelősségteljes hivatásra.

Rovatvezető.

HERCEG ESTERHÁZY NÖVÉNYNEMESÍTŐ ÜZEME, ESZTERHÁZA

ajánlja böttermő és kitűnő minőségű magyar tavaszi búzáit, valamint korai, aprótoku, fehérvirágu, nagyon böttermő kék mák féleségeit, valamint **különböző fűmagvait**, amelyek nagyobb tételekben is kaphatók.

Tavaszi búzát az elszállítás napján érvényes azonos hl. súlyú dunántúli buza budapesti ára + 40% számlázzuk, így a mákot is, de utóbbi 1 q-an aluli rendelésnél + 50%-kal. A körülbelüli vételár a megrendeléssel egyidejűleg feladandó: **Herceg Esterházy Központi Pénztára, Eszterháza** címre. Szállítás, ha zsákok küldése jelezve nincs, saját zsákokban egy héten belül eszközöltetik, melyek önköltségén számoltatnak. Költsézsákot nem adunk.

7169

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST
Gyártelep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22
Városi lerakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVAL SZEMBEN. TELEFON: 20-43

SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMANYKAMRA, KASTELYVILAGITAS,
SZIVÓGÁZ-, BENZINCSÉPLŐGARNITURÁK ONTOZBERENDEZÉS STB. HAJTASÁRA.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: **Kneusel-Herdliczka Ernő.**

Megjegyzések az „Adatok a Fordson-tractor üzemléghéhez“ című közleményhez.

Szántógép használata mellett minden munkát a maga idejében végezhetünk el és lényegesen csökkenthetjük az igásállatok számát is és ennél fogva megfelelően kevesebb családost kell eltartani, mint azt Kreybig Lajos a „Köztelek“-ben igen helyesen kifejtette. Sok megjegyezni való van azonban a jelzett cikkben említett traktor üzemléghéhez vonatkozóan és gazdatársaimat, kik Fordson-tractorral dolgoznak, arra kérem, tegyék meg észrevételüket erre a gépre vonatkozólag, hogy ebből aztán a még gépre szoruló gazdák is okuljanak. Nem tudom eléggé figyelmeztetni a gazdákat, hogy mielőtt gépet vesznek, kérjék ki a műegyetemi mezőgazdasági gépírási állomás tanácsát és csak eme intézet meghallgatása után szerezzék be gépjüket. Éppen a „Köztelek“ januári számában írja le Kneusel-Herdliczka Ernő a jelzett intézet működését, vajha én egy és fél év előtt ismertem volna ezt a gépírási állomást, tudtam volna, hogy szaktanácsaival a gazdák rendelkezésére áll: sok költséget megtakaríthatunk volna. A traktor beszerzésénél igen fontosnak tartom, hogy ne csak a beszerzési ár legyen a mérvadó, hanem az, hogy a traktor mennyire rongálódik és mennyi az üzemanyag fogyasztása munkaközben. Igen fontos, hogy szigorú feltételeket kössön ki a gazda szántógép vételénél a gyári jótállásra vonatkozólag, mert különben ezer módja van a gépgyárosnak, hogy a felelősség elől kitérjen. Hiszen milyen könnyű azt mondani, ha egy gép röviddel üzembehelyezése után rosszul működik, hogy rossz volt az olaj, melyet használtak, ügyetlen volt a munkás, nem volt a gép tisztán kezelve stb. De hiszen minden gazda ugyis meg tesz mindent, hogy a legjobb embert alkalmazza a drága gép mellé és hogy a legjobb anyagokat használja, különösen, ha erre figyelmeztették és mégis, ennek ellenére, hogy gazdaságomban a legjobb softört alkalmaztam traktorom mellett, lényegesen eltérő eredményt kaptam, mint Kreybig. A traktorhoz először is nem használok 12,000 koronás olajat, mint azt Kreybig teszi, mert a gyáros figyelmeztetett, hogy csakis amerikai Vacuum-olajat használjak, mit meg is tettem és így 1924. március 13-tól 1924. december 4-ig 1659 kg. olajat használtam 39,000,000 korona árban. Az olajat a gyáros ajánlotta, helyben szereztem be. Ugy tudom, 25,500 koronás árban. Ugyancsak a legjobb petróleumot használtam föl és ebből elfogyasztottam 33,000,000 korona árú. Elfogyott azonkívül 138 kg. Vacuum-zsir és 274 kg. benzin, mely utóbbi a gép indításához lett felhasználva. Eme anyagok felhasználásával 500 m. holdat szántottam föl 8" mélyen.

Mind ezek az adatok lényegesen eltérnek a Kreybig által említett adatoktól, ki szerencsésen oly sikerült

*) Lásd a „Köztelek“ ez évi számainak közzéadásai és pénzügyi hírek című rovatát.

***) Nagyon helyeselnék cikkirő kérését, de a magunk részéről ki szeretnők azt terjeszteni minden motoros szántógépre. Az adatgyűjtés különben már meg is indult a Mezőgazdasági Technika januári számában közzétett hasonló tárgyú körkérdéssel. Kérjük tehát összes, bármiféle motoros ekével rendelkező olvasóinkat, sziveskedjenek a következőkre válaszolni: Milyen üzemzavarok és hányszor fordultak elő, mikor jelentkeztek először, mik voltak az okok, hogyan, milyen költséggel és idő alatt történt a gép rendbehozatala. Mely alkatrészek cseréltettek ki, mikor, miért, milyen költséggel és idő alatt. Kérjük pontosan közölni, milyen gyártmányú és jelű a gép, mikor állították üzembe, mily munkákra s évente körülbelül hány napon át használják. (Szerk.)

gépet kapott, melyből kettő sem fogyasztott annyit, mint az én egy gépem.

Van azután még egy nálam szereplő tétel, mely egyszerűen katasztrófális lehet némely géptulajdonosra, t. i. a javítási költségek, melyek gépemnél beszerzés óta körülbelül 40,000,000 K.-t tesznek ki. (Kreybig a gép javítására 272,000 koronát költött.) A javítás, illetve részek pótlása már az első hónapban kezdődött meg és 1924. decemberig folyton tartott. Spirálcső, görgő, vibrátor, főtengely, csapágy stb. hetenkint pusztult, sőt a 20,000,000 K.-s gyári javítás után rögtön pótlások voltak szükségesek. Mennyivel jobb helyzetben lettem volna én és lesz tehát az a gazda is, ki a beszerzésnél a legszolidabb gépet veszi meg, a Mezőg. Gépkis. Állomás irányítása mellett, mintha olyan gépet vesz, mely esetleg anyagi romlását idézheti elő.

Amint már megjegyeztem, a géppel 500 magyar hold földet szántottam föl 8" mélyen és annak ellenére, hogy egy magyar hold szántási költsége körülbelül 230,000 K.-t tett ki, látván a jó munkát, remélem, hogy a rémitő kiadások a természetmennyiből megtérülnek. De természetesen aránytalanul kevesebb költséggel is elvégezhettem volna ugyanezt a munkát egy jobb géppel.

Sajnos, hogy hazai gyáraink közül még csak egyik-másik foglalkozik traktorok előállításával és csak ez őszön végzett a Hofherr-Schranz-gyár szántási próbat nyersolajmotorával (ismertette a „Mezőgazdasági Technika“ januári számában), amely, remélem, olcsóbban fogja a gazdák igényeit kielégíteni. Arról is hallottam, hogy a jó hírű MAV-gyár is foglalkozik azzal, hogy egy takarékos üzemű és kiváló anyagból készült szántógépet hozzon forgalomba, melynek kerekai egészen új szerkezetűek, úgyhogy a leghomokosabb földön sem sülyednek el, azonban félek, hogy mire ezt a gépet forgalomba hozzák, addig a gazdák nagy része már külföldi gépet fog beszerezni és pénzünk ezáltal idegen gyáros zsebébe kerül.

Klinger Zsigmond dr.

LEVÉLSZEKRÉNY.

3 rovatban csak a közérdekű kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szervezői Üzenetek“-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők, hirdetései, lapreklamálási, címváltoztatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

Zsurlófű takarmányozása. 4. sz. kérdés. Borsodszakácsiban kannamosós (zsurló) szénaterem. Szarvasmarha nem eszi, illetve tönkremegy rajta. A ló meg eszi, de nem sokra megy tőle. Lehet-e, illetve érdemes-e ezt a szénát zölden leföldelni (zsombolyázni, levermelni)? Csalamádéval keverve nem volna-e hasznavehető? Milyen arányban keverjem? Meddig hagyjam a föld alatt, illetve mennyi idő múlva bontsam ki? Egy darab szarvasmarha részére hány kg. szükséges belőle naponta, ha más enni valója is van? (például pácolt törek, szecska). Ló számára hasznosabb volna-e ugyanez a takarmány zsombolyázva, mint szárazon? B. F.

Felelet a 4. sz. kérdésre. A zsurlófűvet (mezei békarokkát) egyedül a ló eszi meg széna alakjában, míg a többi állat csakis savanyított (zsombolyázott vagy vermelt) állapotban fogyasztja azt. Újabb tapasztalatok szerint legjobb a lónak is savanyított alakban adagolni, mert némely zsurlófűle irtalmas anyagokat tartalmaz, melyek az erjedési folyamatok hatására elbomlanak. A zsombolyázás nem fokozza a zsurlófűben lévő csekély mennyiségű táplálóanyagot, sőt a táplálóanyagok egy része az erjedés közben elbomlik, az érdes és kemény fű azonban megpuhul és izletesebbé válik a zsombolyázás következtében. Csalamádéval feles arányban keverve végezhető a

zsombolyázás, melynél az erjedés 6-8 hét alatt befejeződik; ez idő után a kazal felbontható s a savanyított takarmány etethető. A lekaszált, kifejldött zsurlót friss, nedvű állapotban kell a kazalba hordani, elegendő, ha 1-2 napig hagyjuk fonnadni. Besavanyított állapotban 70-80% vizet szokott tartalmazni, tehát 30 kg., kereken 4-6 kg. gyenge-minőségű szénának felel meg. Ez a mennyiség lenne a többi takarmánnyal (pácolt törekkel, szecsával) keverendő s a keverékből annyi etetendő, amennyit az áttelelendő állatok nagyobb mennyiségű izék hátrahagyása nélkül megesznek. Munkát végző állatoknak ez a keverék nem felel meg, más szalastakarmány hiányában azonban okvetlenül kellő mennyiségű abrakkal egészítendő ki. Weiser István dr.

KÖNYVISMERTETÉS.

Tetőszekeablazatok címmel **Ödöfi László** mérnök tollából egy kb. 100 oldalas könyvecske jelent meg, amely a gazdatársadalomnak hasznos kézikönyve. A könyvecske magában foglalja Budapest Székesfőváros elszámoló szabályzatának megfelelő összes szabványos tetőszekeket, az **Ácsmesterek Szövetségének** szabványos tetőszekeit, továbbá a szerző tűzkárbecslői útjain felvett régi tetőszekeket, amelyek évszázados viharokat állottak ki falvakban és vidéki gazdaságokban. A könyv fejezete megadja az ország egész területén 1000 év óta használt leggyakoribb tetőszekeknek 1 négyzetméterre eső kőbét, az alatta levő oszlopok pedig ugyancsak a tetőszekeknek 1 négyzetméterre eső értékét aranykoronákban. A kiszámításhoz nem szükséges egyéb, mint a fa köbméterenkinti ára és a megmunkálás, lekötés, felállítás költsége köbméterenkint. Ezt a két adatot összegezve és a tetőalapterülettel megszorozva adja azt az összeget, amelyet a biztosítótársulattól követelni kell, ha a biztosítás első évében történt a tűz és a tetőt teljes kár érte és a biztosítás helyes volt. Ha a tetőszeke öreg, akkor az új értékéből le kell vonni az évi 1%-ot, hogy megkapjuk a valódi értéket. Erre kell biztosítani és ezt lehet tűzkár esetén követelni. A könyvecske megtanít mindenkit arra, hogyan kell a tetőszeke fának megrendelési kőbét kiszámítani. A könyv kiállítása szép tiszta nyomás, kemény borítékban. Megrendelhető könyvosztályunkban 63,000 koronáért.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: **Fabricsius Endre.**

A Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati osztálya **Thuránszky László** osztályelnök elnöksége alatt f. é. január 5-én rendkívüli ülést tartott, amelyen **Csajka Endre** indítványára elhatározta, hogy sürgős felterjesztést intéz a kormányhoz, hogy addig is, amíg a magyar-lengyel kereskedelmi szerződés megkötődik, mintegy 20,000 hl. mennyiségű magyar bor Lengyelországba kivihető legyen. A magyar-lengyel kereskedelmi szerződés hiánya ugyanis lehetetlenné teszi, hogy a Lengyelországban annyira keresett magyar borok oda kivihetők legyenek, aminek következtében a lengyel borpiac kénytelen francia, olasz és román borokkal a szükségletet kielégíteni a magyar bortermelés nagy hátrányára és veszedelmére. Elhatározta a szakosztály, hogy a felterjesztést sürgősen **Maillott Nándor báró, Csajka Endre, Meczner Béla dr., Kalmár János, Berger Manó** és **Schönfeld Henrik** tagokból álló küldöttség nyújtsa át a kormányának. Elhatározta az osztály, hogy f. é. szeptember hó 15-én tartandó ülésén hattagu bizottságot választ, mely hivatott lesz a must besűritésére vonatkozólag javaslatot tenni, továbbá a hegyaljai szüret határidejének meghatározása tárgyában is dönteni.

Eredeti német és belföldi **TAKARMÁNYRÉPAMAGOT** ajánl: **MAYER HENRIK és Tsa vetőmagnagykereskedése**
Sürgőnycim: Vetőmag Budapest, V., Akadémia-utca 8. sz. Telefon: 165-62 és 168-11

F&S GOLYÓSCSAPÁGYAK
Telefonok J. 39-02, 51-99 **VECSEY JENŐ OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK** Sürgőnycim: **VECSEYÉK.**
BUDAPEST, VIII. KERÜLET, KISSTÁCIÓ-UTCA 11. SZÁM

A magyar gazdák és az amerikai farmerek.

A „Pesti Hírlap“ január havi 11-iki számának szerkesztői üzenetében M. K. kérdéstevőnek arra a kérdésre, hogy miért tudja az amerikai farmer mezőgazdasági termékeit olcsóbban előállítani és piacra hozni, mint a magyar gazda, a nevezett lap szerkesztője azt válaszolja, hogy ennek oka igen egyszerű és az a magyarázata, hogy az Egyesült-Államok nemcsak az ipari termelés, hanem a mezőgazdasági termelés terén is messze túlszárnyalja Európát. Ott többet termelnek, gépmunkát és tudományos (?) talajművelést alkalmaznak. Válaszát (a szegény magyar mezőgazdaság nagy dicsőségére) azzal fejezte be, „hogy a mi ősi eljárásaink szerint szó sem lehet többtermelésről“.

Engedje meg az igen tisztelt választadó, hogy állításaira az általa leszállt magyar mezőgazdaság érdekében néhány sorban válaszoljunk és téves beállításait hivatalos statisztikai adatokra támaszkodva és hosszú évek alatti Amerikában szerzett tapasztalataink alapján helyreigazítsuk.

Hogy az amerikai farmer olcsóbban termel, mint a magyar gazda, ez igaz, ennek oka azonban nem az ottani „tudományos“ talajművelésben és a gépmunka általános alkalmazásában rejlik, hanem egyszerűen azért termelnek ott olcsóbban, mert olcsó a föld, kevés az adó, a föld növényi tápanyagának pótlására, mintán óriási területek várnak még az ekére, nem fordítanak olyan gondot, mint a mi gazdáink, tehát alacsony az előállítási ár. Az amerikai gazda bizony nem folytat „tudományos“ talajművelést (ezt a kifejezést nem értjük), igaz, egyes államokban keleten (New York állam szomszédos államaiban), az úgynevezett kukorica-öbven, északnyugaton és még egy-két államban belterjesen és szépen, de a többi részeken tulajdonképpén külterjesen gazdálkodnak, ott még vannak horizontál-horizontig terjedő legelők, amelyeket lassan-lassan vonnak kultúra alá, de nem úgy, mint a választadó gondolja „tudományos talajműveléssel“, hanem felszántva bevetik, learatják. Ott bizony buza után is buza jön. Az amerikai gazda, a jelzett vidékektől eltekintve, nem törődik a talaj táperejének fenntartásával, terem a szűz föld anélkül is és minden évben új és új ekét nem látott tévelyt földet vonnak kultúra alá.

Annak, hogy nagyrészen külterjesen gazdálkodnak, az az eredménye, hogy a választadó állításaival ellentétben, kevesebbet termelnek, mint Európa. A hivatalos statisztikai adatok szerint 1919-1923. években, tehát öt évi átlagban, Európában (Oroszország nélkül) a hektáronkénti átlag 11,6, az Egyesült Államokban 9 mm. volt. A háború és a forradalom utáni 1921. évben hazánkban hektáronként 11,7 q buza, az Egyesült-Államokban 8,6 q termelt!

A választadó az amerikai mezőgazdasági termékek olcsóságát a tudományos talajművelésen kívül a gépmunka általános voltának tudja be. Amerikában azért általános a gépmunka, mert a magas munkabérek erre kényszerítik a gazdát. A gépmunka a választadó szerint kisbirtokon is megvalósítható. Hogy ezt hogyan és miképpen gondolja megvalósítani a választadó, arra elfelejtett választ adni. Ott a birtoknagyságok mások, csak a magas kulturájú államokban találkozni elvétve 5-10 holdas gazdaságokkal, általánosan a 80-100 acre nagyságú farmok felelnek meg a mi 10-12 holdas kisbirtokunknak. Itt tehát a gépmunka alkalmazható. Hogy gondolja ezt a választadó megvalósítani 3-5-10 holdas birtokokon? A mezőgazdasági termelést ott nem, mint a válasz mondja, a gépmunka teszi olcsóbbá, hanem az olcsó föld.

Arra a kitételre, „hogy a mi ősi eljárásaink szerint szó sem lehet a többtermelésről“, észrevételünk csak az, hogy az igen tisztelt választadó nem ismeri sem

a mi „ősi“ talajművelésünket, sem pedig az amerikai „tudományos“ talajművelést, mert különben tudná azt, hogy hazánk átlagos terméshozama állandóan felülmúlja az Egyesült-Államok átlagát.

Az ilyen tájékozatlanságból eredő állítások nem használnak a világon senkinek sem, legfeljebb félrevezetik az olvasókat.

R. I.

VEGYESEK.

Gazdasági tanárok az alsófoku szakoktatásban.

Ismételten megemlékeztünk már a gazdasági akadémiák státuszrendező mozgalmáról, amelynek idáig legalább annyi eredménye volt, hogy az illetékes köröket a gazdasági akadémiák tanári karának indokolatlanul hátra tolódott és tarthatatlan helyzetéről meggyőzte. A panaszok orvoslását az illetékes miniszterek megígérték, sajnos, az ígéretek teljesítését még mindig nincs módunkban megállapítani. Most az alsófoku gazdasági szakoktatási intézmények tanárai emelik fel a szavukat. Az ő helyzetük viszonylag még rosszabb. Az alsófoku szakoktatás tanárait a népiszkolai tanítók is megelőzték, mert az elemi iskolák tanszemélyzete a VII. sőt a VI. fizetési osztályba is bejutott ugyanolyan szolgálati idő után, amellyel a gazdasági tanárok a VIII. fizetési osztályban visszamaradtak. Mi örülünk az azonban sérelmes elbánás, hogy a főiskolai képzetségi gazdasági tanárok minden összehasonlításban a rövidebbet húzzák és ők legyenek a hasonló előképzetségiük között Magyarország legmóshabban honorált tisztviselői. Kívánságuk valóban nagyon szerény, amire jellemző az, hogy a 60 tagot számláló tisztviselő kar kért státuszrendezésének keresztülvitele mindössze havi 1900 aranykorona többkiadással terhelné meg az állami költségvetést. Midőn részünkről a legmelegebben ajánljuk a kormány figyelmébe ezt a szerény és méltányos kérelmet, nemcsak az alsófoku szakoktatás mérhetetlenül fontos szerepére hivatkozunk, amelynek betöltésére hivatásuk magaslatára emelkedő férfiak kellene, hanem hivatkozunk arra is, hogy ha a szakoktatás munkáit ilyen mostohán kezelik, az egész gazdasági szakoktatás esődtől fog mondani, mert a legjobb erők uthagyják ezt a siralmasan sovány pályát és nem fognak akadmi becsüvére, értékre férfiak, akik helyükbe lépjenek. Vajaj-mézzel kellene csalogatni a legjobb erőket a gazdasági iskolákba, mert végül is itt tanítanak arra a munkára, amellyel a fizetési osztályok költségeit kitermelhetjük.

Gyászmise Rubinek Gyula lelkiüdvéért. F. hó 16-án délelőtt 10 órakor gyászmise volt az egyetem-téri templomban Rubinek Gyula volt földművelés-ügyi és kereskedelmi miniszter lelkiüdvéért. Az elhunyt nagy államférfi hű barátai, tisztelői elmentek az Istentiszteletra, hogy imát mondjanak annak csendes pihenéséért, aki nagy ideálokért, szent célokért az életét áldozta fel. A megfeszített munka ásta meg korai sírját annak az embernek, kinek hiányát nemzetünk és mezőgazdaságunk súlyosan érzi. A rekviumon ott voltak a Rubinek- és a Sternádsalád tagjain kívül Balogh Elemérné, Mayer János miniszter, Schandl Károly államtitkár, Meskó Pál, a „Hangya“ ügyvezető igazgatója, az OMGE részéről Mutschenbacher Emil dr., ügyv. h. igazgató, Sokorópátkai Szabó István v. miniszter, Czobor László, Czobor Gyula, Dömötör László, Ipolyi Keller Gyula, Szelezky Iván, Dukai Takács Géza és mások.

Az OFB működésének eddigi eredményei. Az Országos Földbirtokrendező Biróságának az 1924. év végéig bezárólag összesített adatai szerint az 1921. évi június hó 20-án megkezdett működése következtében 1924. évi december hó 31-ig keletkezett 127,471 házhely; törpe- és kisbirtokra pedig felosztott 597,094 katasz-

trális hold 1207 négyszögöl; ezen felül kishasznos-bérletek alakítására átvettett 522 községben 98,450 katasztrális hold 1008 négyszögöl. Ennek az eredménynek a részletezése a következő: Kiadott el-különített házhelyrendezés során házhely 971 községben 35,813 egyén részére 9645 katasztrális hold 21 négyszögöl területtel. Földhözjuttatás végett meg-váltási eljárás megindítását kérték 3445 községben. A megváltási eljárás lefolytatására az Országos Föld-birtokrendező Biróság bírót küldött ki 3433 községbe. A megváltást az Országos Földbirtokrendező Biróság kimondotta 1909 községben 512,086 katasztrális hold 1035 négyszögöl területre. Ebből alakult 449 közös legelő 221,438 törpe- és kisbirtok, 91,658 házhely. Ezenfelül elővásárlási jogát gyakorolta az OFB 184 esetben 14,314 katasztrális hold 811 négyszögöl területre; továbbá ingatlan daraboltak el 269 esetben 61,048 katasztrális hold 940 négyszögöl területtel. Ebből 31,862 katasztrális hold 1533 négyszögöl eldarabolása folytán földhöz jutott 7675 egyén. Az Országos Földbirtokrendező Birósághoz 1924. dec. 31-ig összesen 118,596 beadvány érkezett.

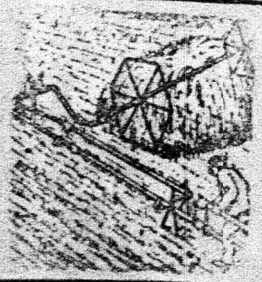
A gabonafélék termésátlagai. A „Magyar Statisztikai Társaság“ legutóbbi ülésén Konkoly Thege Gyula miniszteri tanácsos, a társaság rendes tagja érdekes székfoglaló előadását tartotta: „A gabonafélék termésátlagai“ címén. Bevezetésekként a kérdés fontosságát indokolta, majd azt az új statisztikai adatgyűjtést ismertette, amelynek alapján 1922. óta a négyféle gabonanemű termésátlaga, s ezek révén a gabonatermelés belterjessége is községgel s azonosbeli gazdaságkategóriáig menő pontossággal megállapítható. Előadása folyamán azután ismertette a gabonafélék termésátlagainak nagyságát az ország jellegzetesebb vidékei, majd e vidékeken belül gazdaság-kategóriák szerint; s a termelés belterjességének megállapítására céljából bemutatta azt az össze-függést, amely a termésátlagok és a vidékek termelésre való alkalmatlansága között fennáll. S az így ismertetett adatok alapján végeredményképpen azt a következtetést vonta le: hogy amíg egyrészt a Magyarország gabonatermelésének hátramaradottságát elsősorban a kisgazdaságok külterjes termelésének rovására kell írni, másodsorban pedig a közép-gazdaságok még mindig ki nem elegendő termelésével kell indokolni, addig másrészt a termelésnek ez a hátramaradottsága, a Marosmenti síkság és a dunántúli vidékek nagy részének kivételével, még ma is az ország háromnegyed részében, de különösen a Duna-Tisza között fekvő, továbbá a Tisza középső és felső szakasza mentén elterülő vidékeken állapítható meg fokozott mértékben. Befejzésékként pedig szükségességét hangoztatta annak, hogy a termelés fokozásának érdekében a gabonafélék termelése vidékek szerint állandó megfigyelés alatt álljon és a termelés megfelelő irányítása céljából a földművelésügyi közigazgatás is a jellegzetes gazdasági vidékek területéhez simuljon s hogy ezenkívül vidékenként mintagazdaságok állítsanak fel. Mindezt főleg azért, hogy a gabonafélék termelése terén leghátramaradottabb kisbirtokososztály és ezek sorából is különösen azok, akik ebbe az osztályba a földbirtokreform során kerültek, a belterjes gazdálkodásra rávegyenek és annak módját minél könnyebben elsajátíthassák.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság nyilvános tárgyalásai. Az Országos Földbirtokrendező Biróság újabbán a következő ügyekben tűzött ki nyilvános tárgyalást. Sorra kerül: január 22-én Hódgyész és Diósterény községek földbirtokrendezési ügye, január 23-án pedig Felsőgalla és Répceszemere községek megváltási ügyének tárgyalása.

Vetőmagniszitógép-bemutató. Az OMGE növény-nemesítő bizottsága f. hó 15-én tartott ülésével kapcsolatban ugyanaznap délelőtt Székács Elemér m. kir. gazd. főtanácsos elnökkel az élén két gépbemutatót vett részt. Először a „Pyramis“ magyar földbirtokosok

Ismét kaphatók:

eredeti MELICHAR „Unicum-Drill“ sorvetők
eredeti MELICHAR „Ideal“ műtrágyaszórós répavetők
eredeti BÄCHER acélekék és talajművelőeszközök
eredeti DEYL répakapálók

MOST RENDELJEN ESŐT

PHOENIX és ZALA űntözőberendezés stb.

JÓVÓ NYÁRARA GAZDASÁGÁBA
a Mezőgazdasági űntöző R.-T-nál
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz., II.
Telefon: 28-36, 201-34
Távíráti cím: Zalaphoenix

Ajánlattal készséggel szolgál!

BÄCHER * MELICHAR

RUDOLF FERENC
BUDAPEST 1778
V., Vilmos császár-ut 60. sz.
Sürgönycím: KULTUR Budapest TELEFON: 28-02 és 19-57

és fö
Schu
tiszt
gép
a ke
öntö
munk
Gazd
ezt a
— ép
volt n
gyár
kész
igazg
Örüm
gyár
berend
külföl
dezés
mébe
Sert
ország
könygs
év óta
teljesít
porosz
állapít
be Kön
letek e
felelő e
porosz
A gazd
működő
lendítés
ez az el
munkáj
gazdák
sületek
Gazd
kes kör
dolattal,
vezzenei
jára. A
került s
gyűlését
Milán d
Stockla
ügyi min
tályból á
és gyüm
sági és v
ból. Az t
előnk na
lizmus m
és tudom
most rem
amennyit
van és m
környéké
Arató-
városi m
számu sz
rendelkez
résztelen
Emelked
közvetítő
helyzete m
bejelentett
ami azt jele
137 tud fog
piac Budrec
jut. Budapest
ahol 100 mu
munkahelyre
állása Pécs
kereső esik.
Tejgazdas
vásárral párl
ezidén nem
kebelében m
Az árumintá
tejgazdasági
szempontjáb
s ezért felhív
A Keszthe
M. Kir. Gazd
1925. évi jan
kező tárgysor
előadása: „A
Császár Lászl
Bírálta Tóth I
banda”. — 5.
zette Sándor
A „Kertész
változatos tart
Czobor László
államtitkár irtá
melnek „A má
oltásról“ irtá
egyetemi tanár
értékeltete. Ez
mények teszik
évfolyamába lé
Kertészeti Egye
és Füredi Jenő
negyedévekn

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Vetőmagosztályának jelentése.) Jan. 19.

Árak nyersárúért 100 kg.-kint budapesti paritásban:	
Bab, fehér	460,000—480,000 K.
Bab, tarka	400,000—420,000 „
Baltacimmag	650,000—680,000 „
Borsó, Viktória	580,000—640,000 „
Bükköny tavaszi	310,000—330,000 „
Csibehur	300,000—320,000 „
Csillagfűrt	320,000—350,000 „
Fehérhere	5,000,000—5,600,000 „
Kendermag	650,000—700,000 „
Köles, fehér	320,000—340,000 „
Köles, szürke	260,000—270,000 „
Köles, vörös	270,000—280,000 „
Lencse, kisszemű	400,000—450,000 „
Lencse, nagyszemű	700,000—750,000 „
Lenmag	650,000—700,000 „
Lóbab	300,000—350,000 „
Lóheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható	2,400,000—2,800,000 „
Lóheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható	2,900,000—3,100,000 „
Lóheremag, nagyaránkamentes	3,300,000—3,500,000 „
Lóheremag, fehér, ólomzárólt	4,500,000—4,700,000 „
Lóheremag, vörös, ólomzárólt	4,100,000—4,300,000 „
Lucernamag, nyers nagyaránkás, nem tisztítható	2,400,000—2,600,000 „
Lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható	2,600,000—2,700,000 „
Lucernamag, nagyaránkamentes	2,700,000—3,000,000 „
Lucernamag, fehér, ólomzárólt	3,400,000—3,600,000 „
Lucernamag, vörös, ólomzárólt	3,200,000—3,300,000 „
Mák	1,800,000—1,900,000 „
Muharmag	240,000—260,000 „
Napraforgó	360,000—400,000 „
Nyulszapuka	2,800,000—3,200,000 „
Takarmányrépa	1,900,000—2,000,000 „
Talárka	300,000—320,000 „

Külföldi terménytözsdek. Chicago, jan. 17. A piac igen szilárd. Árak: Buza 60 lb. máj. 692'9, jul. 599'9, szept. 557'6, tengeri 56 lb. máj. 531'5, jul. 530'8, szept. 531'5, zab 32 lb. máj. 432'3, jul. 431'0, szept. 411'3, rozs 56 lb. máj. 636'9, jul. 558'1 cent per métermázs. **Newyork, jan. 17.** Az irányzat szilárd. Árak: Buza őszi vörös 60 lb. 795'4, kemény 742'0, tengeri 46 lb. 580'8, liszt sp. w. cl. 196 lb. 980'66 cent per métermázs. **Ujvidék, jan. 19.** Előfordult kötések (100 kg.-kint egyéb megjelölés hiján prompt feladálomásra): bácskai buza 430, bácskai tengeri 200, 210, bácskai nullásliszt egyesfogású 630, kettősfogású 660 dinár.

Budapesti vágómarhavásár. 1925. évi január hó 19-én. Felhajtás 358 drb magyar nagy vágómarha. A vásár irányzata lanya volt. Az árak kg.-kint 500 koronával olcsóbbodtak. Eladatlannal visszamaradt 44 darab nagymarha. Következő árakat jegyezték: Bika, jobb minőségű 12,500—16,000, kivételesen 16,500—17,000, bika, silányabb minőségű 7500—12,000, tarka hizott ökör, jobb minőségű 14,000—18,000, kivételesen 18,500—19,000, középminőségű 9000—13,500, alárendelt minőségű 6000—8500, magyar tehén 9000—14,000, tarka tehén 5500—16,000, kivételesen 16,500—17,000, bivaly 7000, növendék 6000—13,000, kicsontozni való 3500—5500 K.

Budapesti szurómarhavásár. 1925. január 16. Felhajtás: 114 drb élő belföldi szopósborjú. A vásár irányzata lanya volt, az árak kg.-kint 500 K.-val csökkentek. Jegyzett árak: Élő borjúk: Belföldi szopós: I. rendű 22,000—23,000, kivételesen 23,500, II. rendű 20,000—21,000 K.

Budapesti juhvásár. 1925. január 19. Felhajtás 144 darab juh, ugymint 144 drb feljavított juh. Elénk vásár mellett az árak változatlanok. Jegyzett árak: Kg.-kint élő súlyban: Feljavított juh 13,000—13,200 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepének jelentése.) A keddi ferencvárosi vásáron a felhajtás körülbelül 930—940 darab volt. Az árak ismét 500—1000 K.-val olcsóbbodtak. Az irányzat lanya. Árak: la urasági 22,500—23,000, la szedett 20,500—21,500, közép 20,000—21,000, könnyű jobb 19,000—20,000, könnyű silány 18,000—19,000, öreg urasági 20,000—21,000, öreg szedett 19,000—20,000, sonkamalac 23,000—24,000, beállítani való

sovány sertés 21,000—23,000 K. Zsirú 29,000, szalonna 24,500, hasított, szalonnás felsértés 28,000, Ila 25,500—28,500 K. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi hízalásra sertéseket elfogad.

Gyapju. Minthogy a termelők és a gyárosok az árak kialakulását a most folyó ausztráliai és a január 20-án Londonban megtartandó gyapjuaukcio eredményétől várják, egyelőre tartózkodó álláspontot foglalnak el, úgy hogy a forgalom jelenleg teljes mértékben szünetel és csupán névleges árfolyamok vannak érvényben. Fésűs és zsiros gyapju parasztáru 55—58, uradalmi fésűs 56—58,000 korona.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 5800, tejszinhab literje 45,000—55,000, tejfel literje 24,000—28,000, vaj kg.-ja 80,000—94,000, nagyban 65,000—70,000, tehénturó kg.-ja 14,000—18,000, juhturó kg.-ja 36,000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben, hazai 90,000—100,000, nagyban 65,000—70,000, grói sajt kg.-ja kicsinyben 70,000—75,000, nagyban 60,000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 48,000—56,000, nagyban 34,000—38,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke párja 50,000—100,000, tyúk párja 120,000—150,000, hizott ruca kg.-ja 38,000—45,000, hizott pulyka kg.-ja 30,000, libamáj kg.-ja 75,000—130,000, ludzsir kg.-ja 44,000—60,000, tojás darabja 1700—2600 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon: Sárgarépa 2400—5000, petrezselyem 3000—6000, zeller 4000—8000, kalarabé 4000—5000, vöröshagyma 3400—4800, fokhagyma 28,000—40,000, cékla 2500—5000, fejeskáposzta 3000—5000, kelkáposzta 4000—8000, kelbimbó 3500, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 3500—4000, nagyban q.-kint 290,000, fehérburgonya kicsinyben kg.-kint 2000—2400, nagyban q.-kint 155,000, karfiol 12,000—16,000, tormia 12,000—30,000, sóska 36,000, spenót 5000—8000, champignon-gomba 80,000—100,000, alma 6000—18,000, körte 14,000—28,000, szőlő 28,000—32,000, dió 18,000—23,000, gesztenye 10,000—14,000 K.

Egy aranykorona értéke ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzárfolyamán számítva 14,524'82 papirkoronával egyenlő.

Szőlőhöz
CSEPEL

Cukorrépa-hoz
GLOBUS

Gyümölcs-fához
ARBOR

Burgonya-hoz
PAX

Jegyű magasnyomású hátipermetező a legjobb.

Gyártja:
WEISS MANFRED
ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.
CSEPEL 7173

Részletes árajánlattal készséggel szolgál és kívánatra **vételkötelezettség nélkül díjtalanul** a helyszínen bemutatja.

AGRARGLOBUS Mezőgazdasági Géphereskedelmi R.-T.
Budapest, IV., Egyetem-utca I. sz., I. em.
Telefon: József 153—54, József 153—76, József 125—79

Saborsky Ede és Társa

Budapest—Wien

szarvaamarha-, sertés-, borjú- és juhbizományosok

IRODAK: Kertészvárosi, telefon: József 18—30
Műhelyvárosi, telefon: József 18—30
Sáboraky István lakásának telefonzáma: József 44—17

WIENI IRODAI: III., St. Mark.
Teléfono (Huterban): 25—81
Külföldi ártékek eladója: Budapest-Markthausgasse
Budapest-Sertésárútelep: Wien, St. Mark

DEUTALAN VABARI JELENTÉSEK 1022

1022

Trifolium

Sürgöncim: Rozula

Telefon: 194-61 és 171-50

Ajánl:

eredeti észak-németországi takarmányrépamagvakat, cukorrépamagot, ólomzárólt lóhere- és lucernamagvakat és egyéb gazdasági vetőmagvakat

FORDSON-TRAKTOR

Kapható: HALTENBERGER VILMOS-nál, a „Ford“-gyárak autorizált képviselőjénél
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. sz.
Telefon: 66-15 • Sürgöncim: Wilford Budapest

A Fordson-traktor szánt, hajt, vontat petróleummal. A legolcsóbb univerzális gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve. Raktárról azonnal szállítható.
FORD-teherautó pótkocsival 3 tonnára.
Az autó ára 79 millió korona.

Mélyfurású ártézikutak, műkutak furását, talajkutatót és vízvezetékek szerelését

valamint ezek javítását jutányos árak mellett végzem. ~ Ártézikutatási üzemem 30 év óta fennáll.

PRÓNAY JÓZSEF ártézikutatási mestere, Hódmezővásárhely, VII. ker., Kistópart-utca 22. sz. 7150

Főri k
bőséges n
szanatóriu
holdas birt
Hatszáz
száznyo
emeletes k
ötven h
szénbánya

FEHÉR MI

Juhtenyészt

„IRU
Tele
Specialitási
„IRU
az összes
Továbbá 3-
4- és 3-
sz
A
Szánt
Elsőrend

Ön
benzinmot
Gazdaságok
A szivati
motor b

!! Mint t
Nagy

Tüz
GYŐZ
Budapest,

Főri kastély, Budapest mellett, huszonnyolc szobával, bőséges melléképületekkel, tizenegy hold bőséggel, mely szanatóriumnak is igen alkalmas, megvehető. **Hatszázötven holdas birtok,** mind szántó, ötszobás uriak, hat évi törlesztésre. **Hatszáz holdas erdős birtok,** négy szobás uriak. **Négy-száznyolcvan holdas,** többnyire szántó, tizenegyszobás emeletes kastélyval, sok gazdasági épületekkel. **Négy-százötven holdas,** gazdag élő- és holtfelszereléssel, nyitott szénbányával, kilenceszobás kis kastélyval, teljes butorizzal,

megvehető. **Négy-százötven holdas prima birtok,** száz hold vágható üerdővel, háromféle iparüzemmel, teljes felszereléssel, kilenceszobás modern uriak és sok gazdasági épületek. **Négy-száz holdas,** hét hold szőlővel, hatszobás modern uriak. **Háromszázötven holdas prima birtok** Pesthez közel, fővonalon, állomástól két km., négy-szobás modern uriak és sok gazdasági épület. **Kétszázötven holdas,** hatvan hold erdővel, nyolcszobás uriak és gazdasági épületek. **Kilencven holdas,** Balatonparton, gyönyörű ötszobás villával, sok gazdasági épülettel, vízjoggal. **Budapestnél**

tizenöt holdas gazdaság, emeletes kastélyval. **Budapest** mellett, állomástól két perc, szép modern villa kilenc szobával, villanyvilágítás, vízvezeték, hét hold termőszőlő, gazdasági épületek, szőlészeti felszerelés, **olcsón** megvehető. **Villatelkek,** Zugligetben, villamosmegállótól három percre, gyönyörű kilátással. **Nagyobb** vidéki városban jól menő játék- és disznárutlet, családi okok miatt eladó. Birtok-leírások **ingyen.** Bővebbet **Török-iroda,** Budapest, VII., Rákóczi-ut hetvenhat. 766

GRÁNÁT védjegyű **MÉRLEGEK**
szekrényes-, tizedes-, tolosúlyos-százados-, marhamérlegek, szekérhídmérlegek, gabonamérlegek méretek raktárról!

Jausz Testvérek
Budapest, VI., Teréz-körút 37.
Telefon: 150-44 1507

TÖZEGKORPÁT
"ALOMTÖZEGET"
légszár az állapotban azonnal szállít a
TÖZEGKITERMELŐ R.-T.
Központi iroda:
Budapest, VI., Teréz-körút 26.
(Pyramis helyiségekben)
Telefon: 65-45, 65-49, 65-50
Interurbán: 196-87
Termelőtelep és gyár:
Fonyód (Somogy m.) 7126

Villamos-
telepeket, berendezéseket tervezünk, építünk és karbantartunk. Rádió-berendezések. Szerelési anyagot, izzólámpát raktárról szállítunk

Hoffer és Szommer mérnökök
Budapest, VI., Eötvös-u. 29. 1575 Telefon: 49-03

Takarmánykamrák meghajtására
ajánljuk hirtelen
"Rekord" benzín- és szivógázmotorjainkat
melyek 3 lóerőtől 12 lóerő nagyságig készülnek. Motorjaink üzemköltsége bámulatosan csekély, viszont sok pénzt takarít meg munkabéren és a takarmány tökéletes előkészítésével. — Árjainkkal és ismertetéssel készséggel szolgálunk

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZV. TÁRSASÁG, Budapest, V., Váci-ut 80.
6092

Államilag előmunkált fehérbarcás
1924. évi termései lucernamag
ab Sarkad eladó. Érdeklődők Magyar Föld R.-T., Budapest, V., József-tér 1. szám alá fordulhatnak. 7172

Kenderkórót feldolgozók
tilott és puhított szálfenderré, felesen. **Balaton-szentgyörgyi uradalom sávolyi kender-kikészítőtelepe,** Sávoly, u. p. Somogy-sámsón. 7187

KAUFMANN és TÁRSA
szarvasmarha-, borju-, juh- és sertésbizományi üzlet
Budapest, Baross-tér 14., földszint
(Keleti p. u. mellett) 1056
Irodai telefon: József 41-91
Sürgönyeim: „KAUFMANN, BUDAPEST, BAROSS-TÉR 14.”
Tehénészet és járműkörttelep:
VII., Bibor-utca 12. Telefon J. 21-63

SZALLIT VESZ
fehér erdélyi import fiatal járműökröket, továbbá megrendelésre fiatal járműbivalyokat és valódi fordai és szászregeni szilaj-tinókat legújányosabb napi árban.

prima fehér, ba-tard és verestarka járműökröket, továbbá elsőrendű hiasz és friss borjas teheneket, tenyésztőket, anyakocákat, anyabirkát és miniféle vágómarhát.

ÓVAKODJUNK SILÁNY UTÁNZATOKTÓL

„IRUS-MŰVEK“ MA. Y. KÖZPONTI MŰSZAKI IRODA
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 21.
Sürgönyeim: „MIKUS“
Telefonszám: 97-62

Specialitásként szállít azonnal a legjobban bevált szab. eredeti „IRUS“ darálókat és MALOMBERENDEZÉSEKET „Nordmühbau“ hámozógépeket az összes gazdasági magvak, szálás és rostos termények feldolgozására

Továbbá szállít **NEUMEYER** Herkules motorekéket 4- és 3-vasú szivógáz-, petróleum- és benzínüzemre

A modern technika legtekélyesebb alkotása
Szánt Arat Csépel Vontat
Elsőrendű referenciák 874 Legmesszebbmenő jótállás

Törv. védve
UKRECIA
Lószerszám-festő és impregnáló
Általánosan elismert, legtekélyesebb és szolidan kalkulált legelőnyösebb szerszámkenőcs. Kb. 5, 12 1/2 és 25 kilós bádognakban kapható.
Gyártja és szállítja: 1736

Vad és Takács. Pestujhely

TRUNKHAHN FAISKOLA
KERTMŰVÉSZETI OSZTÁLYA
BÉKÁSMEGYER
BUDAPEST MELLETT

HÁZIKERTEK · PARKOK ·
ÜDÜLŐ-, SPORTTELEPEK
TERVEZÉSE ÉS KIVITELE ·
VEZETŐ,
WYSS ROLAND
KERTÉPÍTÉS
BUDAPEST II. ZSIGMOND-UTCA 20.

Öntözőszivattyúk
benzínmotorral összeépítve, tartócaán
Gazdaságok, konyhakörtészetek stb. részére.
A szivattyú egyszerű lekapcsolásával a motor bármely más gép hajtására használható

Szőlőoltványok és vesszők
A M. kir. földművelésügyi minisztérium által ellenőrzött fajták, valamint gyökeres és sima európai és amerikai vesszők emódi teleptünkről

eladók
Megrendelések eszközölhetők M. kir. földművelésügyi minisztérium VIII. főosztályánál vagy közvetlenül **Emódi Szőlőtelepítő R.-T.-nál,** Budapest, V., Széchenyi-utca 1. Telefon: 154-44, 154-45 7196

Makói dughagyma
fajtiszta, valamint **hagymamag** szavatolt csiraképességgel, éppogy **édesnemes tormadugvány** a legolesőbb napi áron.

Áruforgalmi R.-T., Makó
Postafiók: 18. Telefon: 48
Sürgönyeim: Mandi Makó 7197

!! Mint tüzfecskendő is kitűnően alkalmazható!!
Nagy készlet szivattyúkban bármely cégra és üzemre. 1561

Tüzfecskendők
GYŐZŐ BÉLA és Tsa szivattyú- és fecskendő-specialisták
Budapest, V., Báró Aczél-utca 3. sz. A Vigszínháznál

GAZDASÁGOK FIGYELMÉBE:
Tárcsásboronák, 8-10-es ekék
Losonci Gazdasági Gépgyár gyártm. vetőgép tolokerekes és kanalas rendszerűek, míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók. 1118
Kérjen árajánlatot!
SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi Részvény-Társaság, Budapest, V., Rudolf-tér 1. sz.

ALLATOK

Bérgazdaságunk részére nem túl nehéz tenyészképes 3-4 éves hízlevélű mént. Bohm Tenyésztők, Egyházasdengels, u. p. Szék. 394

200 drb átvészelt egyéves szülő a Zichy-uffalusi uradalomban ismét eladó. 451

Megvételre keresünk mással egy darab szimmentált és egy darab montafont bikát, árának és anyja teljesítményének megfelelően. Ajánlat beküldendő Intézőség, Hídja, u. p. Szék. 453

Sárga magyar visla, szék, falócs, elsőrendű, Csala-Pajda vadak, eladó. Sáfary, Kiskőrös. 455

Vállalok május 1-éig egy vagy több áru 40-50 drb növényekmarhat, meggyre és szőlő, Muraköz József, földbirtokos, Kőcsög-pusztá, u. p. Ballószeg, Pest m. 454

Friss fejteheneket, jármosok, ökröket fehéret és tarkát eladok hosszabb lejáratú fizetésre is. Debrézeni Dániel gazdasága, Turkovo. 479

Eladó díjazott emendi gunár, Plymouth kakasok, gyönyörűek — míg a kőszöket tart. Előjegyzéseket elfogad Plymouth és pekingsi kakas tenyésztőkre. Tömör Artúr gazdasága, Adony Fajér megye. 492

Eladó számfelületű 6 fiatal magyar ökör, két 8 éves muraközi ökör. Cím: Hártsulajdonos, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 38. 446

Tenyész- és mindenféle haszonsertéseket lekilímertesen értékesít és beszerző: 1751

Sárkány Rezső sertésbizományos Budapest, VIII. Csepregy-u. 1.

szénát, szalmát és egyéb szilaktarmányt bármilyen mennyiségben. Préselést saját présgéppel végeztetjük.

Fischer József takarmánykereskedelmi R.-T., Budapest IX., Remete-utca 1. Telefon: József 41-72

ELADÁS Trágya sertés- és istálló- vagyon eladó és megalkodás szerinti szállítással. Érdékességek "Trágya 112" jellegűre a kiadóra kértnek. 112

Ványok eszedelismákat és munkashakancokat olcsón szállít Benedek Mihály, Kiskunfélegyháza. 11751

Gazdálkodónak existencia. Hívóvágyban, áll, nyári lakás, két hold termő gyümölcsösök, villamosmegállónál. Lakás 6 szoba, melékonyhelyiségekkel, teljesen modern, elsőrendű kiállításban, két külön épület, teljesen jókban, gazdasági célokra vagy nyaralónak kiadható. Az egész vas- és kőművesekkel dekorált. Villany- és vízvezetékkel ellátott szarvénaranykoronáért eladó. Cím délelőtti tizöt tizenötötig 57-33 telefonszámon megüsdható. 272

Konvenções előkre kilt-potom olcsó, hazai termelésű, egyéves vágású domog- és botfalidit csak vagonbalekben szállít Fa- és Aru-Kereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, Nagykörútsza 24. 271

Máv. golyós cséplő 61 csővel, 108, Nicholson magánjáró kazán kedvező fizetési feltételek mellett eladó, Kállay Gábor, Irsák, Pest m. 381

Eladó egy drb harangjáró szecskavágó, gyárilag javított állapotban. Megtekinthető Falánky Dezsőnél Polgár, Szabolcs megye. 441

Muraközi igás tenyészkacák, tenyészmének, választott csikók ismét kaphatók magyar határállomásra állítva, esetleg közvetlenül a tenyésztőknek közvetítjük.

E. VAJDA (ezelött: idős HEINRICH MÖR) lónagykereskedés és lóvásárló-gyűnkés

ČAKOVEC (Csáktornya) Medjimurje, Jugoszlávia.

Sürgönycim: VAJDA Čakovec 7125

Mezei egerek, varjak, szarkák halomra döglenek, ha azonnal alkalmazza az Intéző, foszforszörpöt!

TOKAJI NAGY LÁSZLÓ okl. gazda, gazd. egyv. igazgató, v. bérös és jószágigazgató BUDAPEST, VIII., STÁHLY-U. 5. I. 8. (Rókus-kórház mellett) Telefon: József 54-44

D. F. B. ENGEDÉLY OKIRAT: 178-28. 82.

Elvállal: Mezőgazd. és ház ingatlankra vonatkozó eladási, vételi, bérleti és más mezőgazdasági üzleti megbízásokat, előzetes költség nélkül. Vitis, tott bírói megbízást Birtokok jövedelmező kezelésének irányítását.

VEGYESEK

Galgóczy magántan- Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3. előkaszit magánvizsgákra. Érettségire vidékieket is. 214

Bérszántást, melyezési és gépekkel. Dániel Mihály bérszántóvállalat, Budapest, VIII. ker., Nap-utca 21. (József-körút mellett). 391

Zsoldos magántanfo- Budapest, Dohány-utca 84. Telefon: József 124-47. Előkészit polgári és középiskolai magánvizsgákra és érettségire vidékieket is. 1485/a

Teglaéletést, táborikeménnyel, ebben gyár-állással együtt akkordban vállalok. Fodor Szék P. Pál 15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-21

ÁLLAMGÉPGYÁRI

Gőzcséplőkészletek

„ASTRA“ gőzcséplőkészletek

és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges gépek és eszközök raktáron vannak.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

„AVENA“

Mezőgazdasági Termény- és Állatértékesítő Részvény-Társaság
 Budapest, V., Nádor-utca 38. Telefonszámok: 63-43, 63-44
 Sürgöny cím: Fundamentum Budapest. Közvetlenül a gazdáktól vásárol és elad. Export-Import

Gőzekeköteleket

szavatolt legújabb amerikai szállóruggai 1500
 eredeti gyári árszám azonnal szállítok

TOEFFER RÖBERT mérnök
 gépészeti vállalkozás
 Budapest, I., Mezőúj-s. 6. Telefon: József 85-05.

Gőzekebérszántást

őzsi és tavaszi szántást, gyepfőrést, szőlőtelepek
 fasskolák, erdősitések mély rigolirozását vállalja

Wolff Ernő, Budapest—Kelenföld
 7100. Telefon: József 84-65. Sürgöny cím: Wolfféka Budapest

ERDÉLYI MARK

gőz- és motoreke-alkatrészgyár
 és gőzeke-bérszántó vállalat

Budapest, VI., Lehel-utca 10.
 Telefon: 191-17, 194-35
 Sürgöny cím: „Gőzeke“ Budapest

KÖZSÉGI AMERIKAI ALANYVÉSSZÓTELEP- ÉS GYÜMÖLCSFAINKOLAKEZELÉSÉG, SIKLÓS

Berlandieri X Ripária és Rupestris-féle sima és
 gyökerez vesszők szókvanyműségeben, továbbá
 gyümölcsfák különböző fajtákban méltányos
 árban nagy mennyiségben kaphatók. 7198

Kivánatra árajánlatot szolgát a kezelőség:
 Stróbi Lajos és Schmidt Vilmos, gazdasági iskolai igazgatók

Tejgazdasági eszközök és berendezések

mint encenbergi fejvődrök, fejőszitkék, tejbődönök, tej-
 merők, tejhűtők, kannák stb.

Teljes vaj- és sajtgyárak berendezése
 A világhírű LANZ tejfőzőgépek vezérképviselete

Ajánlatot szolgát: 1020
HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI
 BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/B

Sürgöny cím: CASE BUDAPEST

Vállal BÉRSZÁNTÁST

legmodernebb, tulhajtás, majdnem teljesen új gőz-
 ekkel, vállalja továbbá:

gőzekekészletek, billenőek teljes gyári ja-
 vítását, új tűzszekrények építését, minden-
 nemű kazánmunkákat.

GŐZEKEALKATRÉSZEKET

szállít minden rendszerű gőzekhez raktárról, vagy
 készíti és javít rendelés után.

Modellek után
 készít bármely
 Mint a Deibel-gyár budapesti képviselete. Állandóan
 raktáron tart és azonnal szállít új

gőzesodronyköteleket
 minden méretben, eredeti gyári áron. 1908

PETRÓLEUMOT, istálló-égőolajat, motor- hajtóolajat, benzint, gép- kenőolajat, kocsikenőcsőt

kedvező fizetési feltételek mellett legelőcsöbben szállít:
 „VULKÁN“ Olaj- és Vegyipari Részv.-Társ.,
 Budapest, VI., Eötvös-utca 48. szám
 Városi Iroda telefonszáma: 153-11. 1609

McCORMICK MOTOREKE

Ráépített regulátor
 Fordulat önműködően szabá-
 lyozva
 Szijtárca a motoron
 Levehető kapaszkodók
 28 golyóscsapágy
 Magasfeszültségű mágnes
 Motorhengerek kicserélhetők
 Légtisztítóberendezés
 Működő részek portól teljesen
 megvédve

Eredeti „CORMICK“-féle petróleum-tractorkat rendeltek
 nálunk az utóbbi napokban:

Dr. Des Escherolles Kruspér Sándor, földbirtokos, Nagyrábé	2 db
Mészáros Dezső, földbirtokos, Alsótold	1 "
Gonda Sándor, földbirtokos, Alsótold	1 "
Borbély György, földb., cs. kir. kam., Tiszaderzs	1 "
Urbancsik Alajos, gazdálkodó, Jászárokszállás	1 "
Baranyi Lajos, gazdálkodó, Jászárokszállás	1 "
Horváth János, földbirtokos, Debreczen	1 "
Horváth János, földbirtokos, Debreczen	1 "
Hegedűs Péter, földbirtokos, Balmazújváros	1 "
hegyfalussi Sugár Géza, földbirtokos, Hegyfalu	1 "
Gozony István, földbirtokos, Morgánypuszta	1 "
Rostás Sándor, gazdálkodó, Hódmezővásárhely	1 "
vitéz Kemény Simon, földbirtokos, járási vitézi hadnagy, Abádszalók	1 "
Piazkay Árpád, földbirtokos, Debreczen	1 "
Dr. Körössy Dezső, földbirtokos, Bártand	1 "
Mezőgazdasági Ipar R.-T., Budapest	1 "
Józsa Jenő, földbirtokos, Csengersima	1 "

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
 MC CORMICK & DEERING CHICAGO
 VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 GŐZ-és-MOTOREKE OSZTÁLY
 BUDAPEST-V. VÁCI-UT 98.

LEVÉLCIM: BUDAPEST 56. FLOBERLO
 SÜRGÖNYCIM: „DEBERT BUDAPEST“
 TELEFON: 139-15 ÉS 70-43 -
 ALAPITVA 1893